

**Varianta primului draft al proiectului revizuit
al Strategiei Naționale de Management al
Riscului la Inundații pe termen mediu și lung
în vederea demarării procedurii SEA**

I.	Introducere	6
I.1	Necesitatea revizuirii Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung	6
I.2	Metodologia utilizată pentru elaborarea Strategiei	7
I.3	Instituțiile implicate în elaborarea Strategiei	8
II.	Viziune	9
III.	Prioritățile, politicile și cadrul legal	11
III.1	Cadrul de politici și legislativ internațional și european	11
III.2	Cadrul de politici și legislativ național	12
III.3	Cadrul instituțional	14
IV.	Analiza contextului și definirea problemelor	16
V.	Obiectivele generale și specifice	18
VI.	Programe	21
VII.	Indicatori	22
VIII.	Rezultatele așteptate	24
IX.	Procedurile de monitorizare și evaluare	25
X.	Instituțiile responsabile	27
XI.	Implicațiile bugetare și sursele de finanțare	29
XII.	Implicațiile asupra cadrului juridic	43

Listă figuri

Figura 1	Viziunea pe termen lung a Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații (schemă)	10
Figura 2	Colerarea obiectivelor specifice SNMRI cu obiectivele asociate PMRI	20
Figura 3.	Ciclul elaborării, implementării și evaluării Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații	25
Figura 4:	Prezentare generală a cheltuielilor pentru managementul riscului în dezvoltarea rurală pe țări	32

Abrevieri

A.E.M - Agenția Europeană de Mediu

A.N.A.N.P. - Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate

A.N.A.R. - Administrația Națională "Apele Române"

A.N.C.S.I. - Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare

A.N.I.F. - Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare

A.N.M. - Administrația Națională de Meteorologie

A.P.S.F.R. - Areas of Potential Significant Flood Risk

B.E.I. - Banca Europeană de Investiții

C.E. - Comisia Europeană

C.F.M. - Cadru financiar multianual

C.S. - Caietul de Sarcini

E.P.R.I. - Evaluarea Preliminară a Riscului la Indundații

F.E.A.D.R. - Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală

F.E.D.R. - Fondul european de dezvoltare regională

F.E.I. - Fondul European de Investiții

F.E.I.S. - Fondul european pentru investiții strategice

F.E.G.A. - Fondul European de Garantare Agricolă

F.F.C.N. - Facilitatea de finanțare a capitalului natural

F.S.E.- Fondul social european

F.S.U.E. - Fondul de solidaritate al UE

G.I.S. - Geographic Information System

H.G. - Hotărâre de Guvern

I.G.S.U. - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență

I.M.M. - Întreprinderi mici și mijlocii

I.N.C.D.S. - Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea”

I.N.H.G.A. - Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor

I.S.C. - Inspectoratul de Stat în Construcții

L.L.F.A. - Lead Local Flood Authority (Autoritate principală de gestionare a inundațiilor la nivel local)

M.A.D.R. - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

M.C.I.D. - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

M.D.L.P.A. - Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației

M.I.E. - Mecanismului pentru Interconectarea Europei

M.M.A.P. - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

M.T.I. - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

O.T. - Ofertă Tehnică

O.U.G. - Ordonanță de urgență a Guvernului

P.A.C. - Politica agricolă comună

P.O.I.M. - Programului Operațional pentru Infrastructură Mare

P.N.A.S.C. - Planului Național de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale privind Adaptarea la Schimbările Climatice

P.M.R.I. - Planul de Management al Riscului la Inundații

R.N.P. - Regia Națională a Pădurilor

S.M. - Statele Membre

S.N.A.S.C. - Strategia Națională privind Adaptarea la Schimbările Climatice

S.N.M.R.I. - Strategia Națională de Management al Riscului la Inundații

S.N.R.R.D. - Strategia Națională pentru Reducerea Riscului la Dezastre

U.A.T. - Unitate Administrativ Teritorială

U.E. - Uniunea Europeană

V.N.B. - Venit național brut

I. Introducere

I.1 Necesitatea revizuirii Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung

Există o serie de **considerente care impun reactualizarea Strategiei** și aprobarea unui **nou document strategic în managementul integrat al apelor, pe termen mediu și lung**, prezentate în cele ce urmează:

- Evoluția și tendințele în producerea fenomenului de inundații și, mai ales, consecințele acestui fenomen, cât și schimbările din mediul înconjurător care au avut loc în ultimii 10 - 20 de ani, impun schimbări în modul de abordare a problemei apărării împotriva inundațiilor, trecând de la formele defensive de acțiune la cele de management al riscului la inundații, de la abordările clasice tradiționale la măsurile nestructurale și, în special a celor bazate pe Procese Naturale, parte componentă a infrastructurii Verzi;
- Strategia actuală nu mai este aliniată în totalitate modificărilor legislative și administrative care au intervenit după 2010. Actele normative apărute ulterior aprobării prin Hotărârea Guvernului (HG) nr.846/2010 a Strategiei naționale de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung, impun o revizuire a acesteia, în concordanță cu prevederile legale în vigoare, între care amintim O.U.G. nr.1/2014 privind unele măsuri în domeniul managementului situațiilor de urgență, O.U.G. nr.21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea Guvernului (HG) nr.557/2016 privind managementul tipurilor de risc și Hotărârea Guvernului (HG) nr. 94/2014 privind organizarea, funcționarea și componența Comitetului național pentru situații speciale de urgență, cu modificările și completările ulterioare.
- Planurile de Management al Riscului la Inundații (PMRI) (H.G. 972/2016) pentru orizontul de timp 2016-2021 (P.M.R.I.) au reprezentat o etapă către o schimbare în gândire și abordare. Cu toate acestea, în procesul de implementare a Directivei 2007/60/CE – ciclul I, au fost semnalate dificultăți în coordonarea interinstituțională și în identificarea, dar mai ales în implementarea măsurilor optime pentru reducerea riscului la inundații, în special pentru acelea care necesită mai multe instituții implicate. Referitor la gradul de îndeplinire a măsurilor prevăzute în Planul de Management al Riscului la Inundații (PMRI) (ciclul 1) - orizontul de timp 2021, aprobat prin H.G. 972/2016, se menționează că niciuna din autoritățile care au propus măsuri concrete în P.M.R.I. nu au reușit să finalizeze toate lucrările, cu mențiunea că A.N.A.R./A.B.A. au peste 50% măsuri finalizate sau în curs de derulare din numărul total de măsuri propuse. Prin urmare, s-a identificat nevoia de optimizare a cadrului legal și instituțional prin stabilirea suprapunerilor legislative și a lipsurilor în domeniul managementului riscurilor la inundații, în vederea clarificării rolurilor și competențelor autorităților publice centrale și locale.
- La ora actuală, în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă, Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor (MMAP) împreună cu Administrația Națională "Apele Române" (ANAR) au în derulare proiectul "Întărirea capacității autorității publice centrale în domeniul apelor în scopul implementării etapelor a 2-a și a 3-a ale Ciclului II al Directivei Inundații - ROFLOODS". Pe perioada desfășurării proiectului au fost identificate o serie de măsuri integrate în PMRI2 - clasificate în trei categorii: Măsuri

de reducere a riscului de inundații la nivel național (Categorია A); Măsurile de reducere a riscului de inundații la nivelul UoM prin prevenire și protecție (Categorია B); Măsurile de reducere a riscului de inundații la nivelul ABA prin pregătire și răspuns în caz de urgență (categorია C). Măsurile care au nevoie de un cadru național – și anume Strategia Națională de Management al Riscului la Inundații (SNMRI) și vor trebui corelate cu acțiunile *Planului de implementare a SNMRI* - acțiuni care, odată implementate, vor îmbunătăți eficiența măsurilor propuse în cadrul PMRI2 (în special cele de categoria A, dar nu numai).

- În ciclul II de implementare a Directivei Inundații, pe lângă responsabilitățile de realizare și raportare a evaluării preliminare a riscului la inundații, a hărților de hazard și risc revizuite și completate, precum și a Planurilor de management al riscului la inundații (PMRI) este necesară asigurarea unei monitorizări corespunzătoare a implementării măsurilor tuturor instituțiilor implicate în gestionarea acestui tip de risc. Tot acest proces de revizuire este necesar și pentru îmbunătățirea coordonării procesului de implementare, monitorizare și raportare a prevederilor Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung, cu respectarea cerințelor și abordărilor existente la nivel european.
- Necesitatea abordării holistice a fenomenului de inundații, luându-se în considerare întregul bazin hidrografic; strategia în domeniul inundațiilor trebuie să promoveze o dezvoltare coordonată și o gestionare integrată a activităților privind apa, terenurile și resursele adiacente. Măsurile nestructurale (zonarea teritoriului, prognoza viiturilor și avertizarea în caz de inundații, managementul situațiilor de urgență și măsurile postinundație) prin atenuarea efectului inundațiilor tind a fi potențial mai eficiente ca soluții durabile pe termen lung pentru problemele apei și cele adiacente ei și ele trebuie intensificate în special în vederea reducerii vulnerabilității vieților umane, a bunurilor și a proprietății. Măsurile structurale rămân elemente importante în prevenirea și protecția inundațiilor, dar cu luarea în considerare a aspectelor privind conservarea naturii și amenajarea teritoriului; trebuie să se rețină că aceste măsuri trebuie orientate prioritar spre protecția vieții și sănătății umane și a siguranței, a proprietății și a bunurilor.
- O abordare coordonată a gestionării riscului actual și viitor la inundații este esențială pentru ca această strategie să poată să fie cu adevărat valorizată și să asigure o abordare sustenabilă pentru gestionarea riscului la inundații.

În acest context, s-a impus necesitatea revizuirii Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung, și a Planului de Acțiune pentru implementarea acesteia, pe baza unui nou cadru normativ, pentru perioada 2023–2035. Elaborarea Strategiei a urmărit respectarea integrală a principiilor participării, responsabilității, fundamentării, sustenabilității, predictibilității și transparenței.

I.2 Metodologia utilizată pentru elaborarea Strategiei

Elaborarea Strategiei a urmărit asigurarea concordanței depline cu viziunea, obiectivul general și obiectivele specifice, respectiv furnizarea unui document realist, actual, fundamentat tehnic și corelat cu alte documente de planificare strategice. Strategia a fost elaborată în mai multe etape distincte, derulate complementar și succesiv, care au urmărit să asigure calitatea, claritatea, actualitatea și utilitatea demersului, prin următoarele elemente:

- raportarea la contextul internațional și european, precum și la documentele

programatice existente, incluzând inventarierea strategiilor existente și a cadrului legislativ la nivel european și național;

- analiza critică a Strategiei, realizată în cadrul proiectului *Servicii de consultanță și expertiză în vederea revizuirii și reactualizării "Strategiei naționale de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung" și a "Planului de implementare"*- SIPOCA 601/cod MySMIS 127559, inclusiv sub aspectul cuantificării gradului de îndeplinire a măsurilor asociate SNMRI (subiect al Rapoartelor 1-3, Activitatea I) și considerarea acțiunilor corective și a măsurilor de accelerare a progresului unor măsuri, după caz (subiect al Raportului 3, Activitatea II);
- păstrarea acelor obiective strategice / măsuri relevante, în vederea asigurării continuității, coerenței și predictibilității pe termen lung a documentului strategic elaborat;
- valorizarea tuturor rezultatelor studiilor / rapoartelor recente, elaborate în cadrul proiectului „Întărirea capacității autorității publice centrale în domeniul apelor în scopul implementării etapelor a 2-a și a 3-a ale Ciclului II al Directivei Inundații – RO-FLOODS”, Cod SIPOCA 734 Cod MySmis 2014 130033, precum și în cadrul contractului de consultanță subsecvent „Asistență tehnică pentru elaborarea Planurilor de Management al Riscului la Inundații pentru România”, proiect SIPOCA 601 proiect / MySMIS code 127559;
- elaborarea unor obiective strategice generale precum și a unor obiective specifice realiste, măsurabile și tangibile în orizontul de timp 2023–2035, în strânsă legătură cu obiectivele stabilite la nivelul / în cadrul Planurilor de Management al Riscului la Inundații (PMRI);
- consultarea părților interesate, cu diferite profiluri (instituții publice și private, societate civilă, factori de decizie sau entități economice), din domenii de activitate diverse; consultările au vizat dezbateri privind elaborarea Strategiei, schimbul de informații și ajustarea obiectivelor specifice în funcție de necesitățile reale identificate; obiectivele strategice stabilite în funcție de sector au fost discutate cu ministerele de resort.

I.3 Instituțiile implicate în elaborarea Strategiei

Strategia a fost dezvoltată în cadrul Proiectului „Întărirea capacității autorității publice centrale în domeniul managementului apelor în scopul implementării Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații (SNMRI) pe termen mediu și lung”, Cod SIPOCA 601/cod MySMIS 127559, implementat de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA) în calitate de Lider, având ca partener Administrația Națională „Apele Române” (ANAR), și consorțiul format din JBA Consulting Engineers and Scientists Ltd (JBA Consulting Irlanda) – lider asociere și subcontractorii JBA Consult Europe S.R.L., Ramboll South East Europe S.R.L. și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea” (INCDS România).

II. Viziune

De-a lungul timpului, pentru a proteja localitățile, zonele industriale și comerciale importante, au fost construite infrastructuri de protecție împotriva inundațiilor, acestea urmând a fi construite și în viitor, unde este necesar.

În vederea protejării teritoriului situat în afara zonelor urbane, industriale și comerciale, accentul se pune pe dezvoltarea măsurilor de retenție naturală a apei și pe construirea de poldere / zone de drenaj. Se recomandă ca, ori de câte ori este posibil, managementul zonelor inundabile să fie adaptat și ajustat prin intermediul unor măsuri nestructurale ("lucrările pasive"). În acest sens, următoarele măsuri prezintă un interes ridicat: amenajarea teritoriului, reglementările în materie de construcții, gestionarea situațiilor de urgență și măsuri de creștere a gradului de conștientizare a populației. În cadrul tuturor acestor intervenții vor fi luate în considerare cerințele și obiectivele de mediu. Măsurile propuse vor fi implementate într-o manieră care să asigure protecția corpurilor de apă și a peisajului.

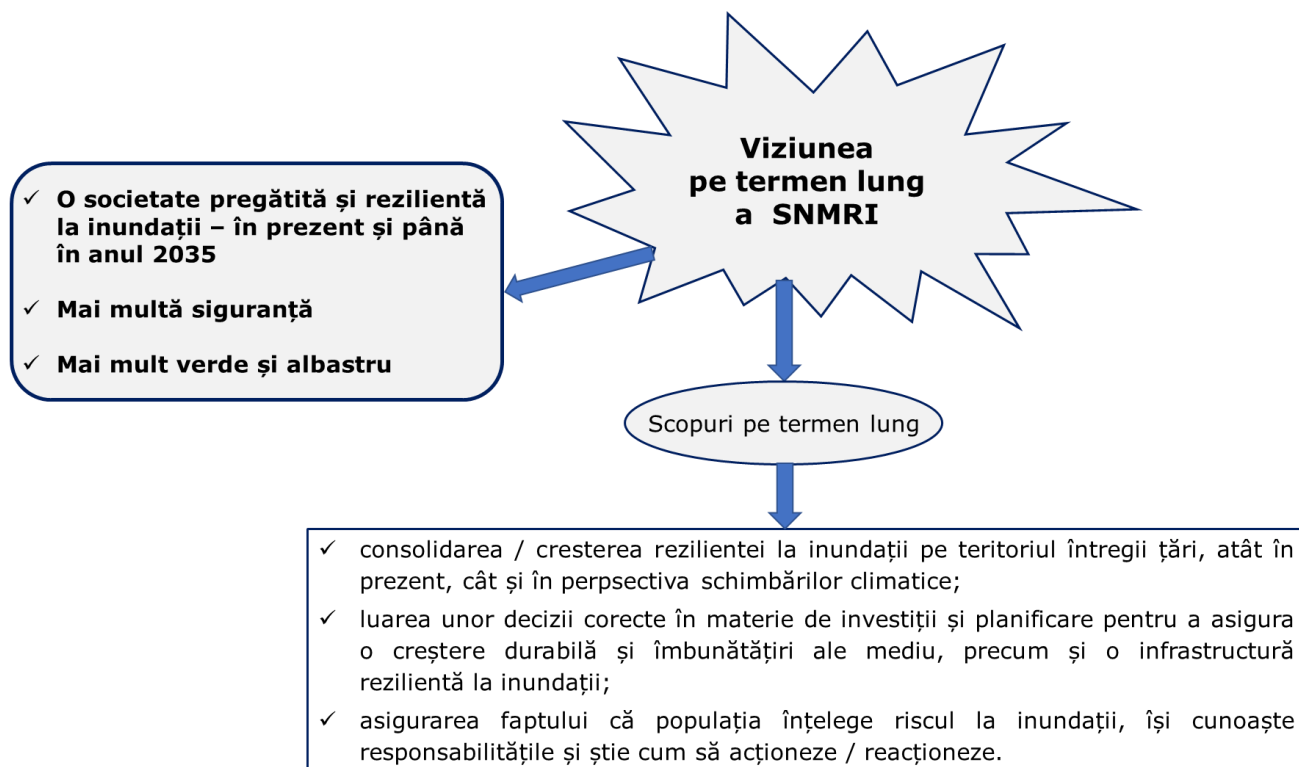
Elaborarea hărților de hazard la inundații și determinarea modalităților de atenuare și tranzitare ale inundațiilor trebuie să servească drept bază pentru planificarea spațială și informarea populației cu privire la riscul la inundații.

În viitor, riscul la inundații va fi redus într-un mod semnificativ, prin intermediul unei abordări integrate, în spiritul prevederilor Directivei Inundații, prin punerea în aplicare a unor pachete de măsuri, constând atât în măsuri structurale, cât și nestructurale. Un rol important îl va juca coordonarea strânsă cu măsurile privind amenajarea teritoriului, reglementările privind construcțiile, gestionarea situațiilor de urgență și cu măsurile de creștere a gradului de conștientizare a populației.

În general, abordarea integrată a managementului riscului la inundații trebuie să fie parte a unui efort comun, implicând diferite sectoare ale societății, pentru a proteja mediul înconjurător și sănătatea umană în fața schimbărilor climatice și altor impacturi negative ale inundațiilor. În final, doar o abordare integrată și sustenabilă poate asigura un viitor durabil pentru mediul înconjurător și pentru societatea umană.

Viziunea pe termen lung a acestei strategii (2035)

Este necesară aplicarea unei abordări holistice și integrate care include natura și procesele naturale pentru a preveni sau reduce riscul la inundații, oferind însă și protecția de care mediul înconjurător are nevoie. Această abordare ia în considerare atât efectele climatice, cât și cele ale activităților umane asupra mediului, astfel încât să poată fi identificate și aplicate soluții sustenabile.

Figura 1 Viziunea pe termen lung a Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații (schemă)

Strategia pornește de la necesitatea asigurării unui nivel adecvat de protecție și reziliență a societății românești, economiei, mediului și patrimoniului cultural față de impactul generat de inundații și riscurile asociate acestora, în orizontul de timp 2023–2035.

III. Prioritățile, politicile și cadrul legal

III.1 Cadrul de politici și legislativ internațional și european

Problematica management al riscului la inundații este una constantă, atât la nivel global, cât și la nivelul Uniunii Europene (UE). Strategia Națională de Management al Riscului la Inundații (SNMRI) este racordată și respectă prevederile cadrului legislativ și de politici la nivel internațional (UNFCCC, Acordul de la Paris) și european, respectiv ale Directivei care guvernează managementul riscului la inundații (Directiva 2007/60/CE) precum și a politicilor / strategiilor / priorități europene în vigoare, după cum urmează (listate în ordinea publicării):

- *Common Agricultural Policy / Politica agricolă comună* – reprezintă o politică esențială pentru a asigura viitorul agriculturii și al silviculturii, precum și pentru a atinge obiectivele din Pactul Verde European; reforma a fost adoptată pe 02.12.2021 și conform noii legislații a intrat în vigoare la data de 01.01.2023 - exercițiul financiar derulat în perioada 2023-2027;
- *Water Framework Directive / Directiva-cadru privind apa* – directiva asigură stabilirea unor norme pentru stoparea deteriorării stării corpurilor de apă din UE și pentru obținerea unei stări calitative a râurilor, a lacurilor și a apelor subterane din Europa. Directiva se bazează pe o abordare de district hidrografic pentru a se asigura că țările vecine cooperează pentru a gestiona râurile și alte corpuri de apă pe care le au în comun - aflata în proces de implementare ciclică, începând cu anul 2000;
- *Zero pollution action plan / Planul de acțiune pentru poluare zero* – planul de acțiune urmărește ca poluarea aerului, a apei și a solului să fie redusă la niveluri care să nu mai fie considerate dăunătoare pentru sănătate și pentru ecosistemele naturale și care să respecte limitele la care planeta noastră poate face față, creând astfel un mediu fără substanțe toxice. Acest plan a fost adoptat pe 12.05.2021 și în cazul componentei apă se dorește îmbunătățirea calității acesteia prin reducerea deșeurilor, a deșeurilor de plastic din mări (50%) și a microplasticelor eliberate în mediul înconjurător (30%) – componenta cheie a Pactului Verde European aprobat în 2021;
- *Environmental sustainability in the CAP / Sustenabilitatea mediului în cadrul CAP* – prezintă trei obiective de mediu clare, fiecare dintre acestea fiind reluate în Pactul Verde European: combaterea schimbărilor climatice, protejarea resurselor naturale și îmbunătățirea biodiversității. În cadrul componentei apă, obiectivele urmăresc protejarea atât cantitativă, cât și calitativă a acesteia utilizată în agricultură prin crearea unor benzi de protecție de-a lungul cursurilor de apă, prin sprijinirea unor sisteme de irigații mai eficiente și prin consolidarea aplicării normelor în zonele vulnerabile la nitrați – reprezintă atenția de care beneficiaza mediul în cadrul Politicii Agricole Comune, reflectat în 3 obiective din 9 ale CAP;
- *Rural Development / Dezvoltare rurală* – Politica Agricolă Comună (PAC) susține prin finanțare economică și acțiuni de consolidare sustenabilitatea socială, economică și de mediu în zonele rurale. Pe parcurs sunt urmărite trei obiective importante pentru dezvoltarea zonelor rurale, precum: stimularea competitivității în sectoarele de agricultură și silvicultură; gestionarea durabilă a resurselor naturale și a acțiunilor din domeniul climei; echilibru teritorial între comunitățile rurale și asigurarea de locuri de muncă;

- *EU Strategy on Adaptation to Climate Change / Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice* - în strategie se accentuează pericolul și amenințările legate de sănătate din cauza schimbărilor climatice continue; acestea sunt grave și pot fi abordate numai la nivel transfrontalier. Printre acestea se numără decesele și rănilor cauzate de inundații, căldură sau incendii de pădure. În acest sens, o soluție poate fi refecarea funcției de burete a solurilor ce va stimula aprovizionarea cu apă curată și reducerea riscului la inundații - strategie aprobată pe 24.02.2021;
- *Aarhus Convention / Convenția de la Aarhus* - convenția garantează accesul la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în problemele de mediu. Publicul are dreptul să cunoască: starea mediului; politici sau măsuri care afectează mediul și oferirea siguranței publice în cazul în care sănătatea acestora este afectată de starea mediului;
- *INSPIRE Directive / Directiva INSPIRE* - directiva are ca scop crearea unei infrastructuri de date spațiale ce poate fi folosit la nivelul Uniunii Europene (UE) în scopul politicilor de mediu și a activităților ce pot degrada calitatea mediului. Această directivă a intrat în vigoare la data de 15.05.2007 și este utilă pentru schimbul de informații între membrele UE și elaborarea de politici transfrontaliere;
- *European Green Deal / Acordul Verde European* - acordul urmărește transformarea UE într-o economie eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, asigurând: nici o emisie netă de gaze cu efect de seră până în 2050 și o creștere economică ce întrerupe utilizarea resurselor - acest acord a intrat în vigoare în decembrie 2019.

III.2 Cadrul de politici și legislativ național

România a adoptat, în perioada recentă, o serie de strategii și planuri naționale integrate care fundamentează cadrul strategic privind dezvoltarea durabilă și managementul hazardelor și riscurilor (incluzând riscul la inundații), ale căror prevederi au fost luate în considerare în cadrul prezentei strategii.

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 (SNDDR)¹ a fost adoptată prin HG nr. 877/9 noiembrie 2018. Această strategie reprezintă răspunsul României la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă și stabilește cadrul național pentru implementarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). În ceea ce privește schimbările climatice, ODD 13 al strategiei, intitulat acțiune climatică, specifică faptul că SNDDR vizează consolidarea capacității de adaptare și reziliență a României pentru a combate pericolele legate de schimbările climatice și dezastrelor naturale prin integrarea măsurilor de diminuare și de adaptare la schimbările climatice și dezastrelor naturale atât în strategiile cât și în politicile naționale și în planificarea și creșterea nivelului de educație și conștientizare privind schimbările climatice. De asemenea, referitor la managementul resurselor de apă, ODD 6 al strategiei menționate anterior (SNDDR) menționează importanța îmbunătățirii capacității de retenție a apei în bazinul hidrografic, promovarea soluțiilor bazate pe natura (NBS), restaurarea cursurilor de apă și a luncilor inundabile, crearea de noi zone umede.

---

¹<https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf>

Strategia Națională privind Adaptarea la Schimbările Climatice pentru perioada 2023-2030 cu perspectiva anului 2050 (SNASC)

Această strategie a fost elaborată în cadrul proiectului „Consolidarea capacității instituționale pentru îmbunătățirea politicilor din domeniul schimbărilor climatice și adaptarea la efectele schimbărilor climatice”, derulat sub îndrumarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, strategia fiind în curs de aprobare.

Strategia urmărește îmbunătățirea capacității de adaptare și creșterea rezilienței sistemelor socio-economice și naturale la impactul variabilității și schimbărilor climatice pe diferite areale și intervale de timp. Prin urmare, eunele dintre principalele direcții de acțiune ale strategiei vizează dezvoltarea de programe și acțiuni pentru reducerea riscului de deficit de apă în zonele potențial deficitare, la nivel național, în perspectiva schimbărilor climatice și dezvoltarea de planuri, acțiuni și măsuri pentru reducerea riscului de producere a inundațiilor în zonele cu risc potențial semnificativ la inundații (surse fluviale, pluviale, costiere). De asemenea, este vizată consolidarea cunoștințelor privind impactul schimbărilor climatice asupra resurselor de apă, privind utilizarea cu predilecție a soluțiilor bazate pe natură, privind modalitățile de prevenire, acțiune și răspuns în cazul dezastrelor naturale specifice provocate de fenomene meteorologice extreme, împreună cu creșterea gradului de siguranță a infrastructurii de apărare împotriva inundațiilor.

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)², aprobat de Comisia Europeană (CE) în anul 2021, este documentul strategic al României care fundamentează prioritățile de reformă și domeniile de investiții pentru aplicarea Mecanismului de Redresare și Reziliență - MRR la nivel național, având ca scop final accelerarea implementării reformelor sustenabile și a investițiilor publice conexe, respectiv asigurarea ameliorării stării economiei naționale după criza generată de COVID-19, creșterea economică și crearea de locuri de muncă necesare pentru incluziunea forței de muncă, sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale pentru promovarea creșterii durabile. Domeniile vizate de PNRR sunt: managementul apei, transportul, energia, pădurile și biodiversitatea, deșeurile, clădirile, turismul, sănătatea, reformele sociale, guvernanta și educația. Problema inundațiilor este abordată în cadrul „Pilonului I Tranziție verde, Componenta C1: Managementul apei”, unde anumite probleme actuale sunt identificate și sunt prezentate sumele alocate și abordările diferitelor reforme și investiții.

Planul Național de Management al Riscurilor de Dezastre (PNMRD)³, realizat de către Comitetul Național pentru Situații de Urgență în anul 2020, are scopul de a aborda în mod sistematic, unitar și interinstituțional măsurile și acțiunile necesare pentru prevenirea, pregătirea și răspunsul adecvat, la nivel de sistem, în concordanță cu orientările internaționale și obligațiile României ce decurg din calitatea de stat membru al Uniunii Europene (UE) și al ONU pe linia reducerii riscurilor de dezastre. PNMRD este un document strategic, orientat pe integrarea diferitelor componente ale sistemului național de gestionare a situațiilor de urgență. Acesta promovează, printre altele, identificarea și dezvoltarea măsurilor de reziliență la dezastre care abordează riscurile naturale, schimbările climatice sau cauzate de om. Inundațiile sunt prezentate ca un factor de risc major, fiind prezentate diferite mecanisme ale acestora, precum și studii de caz ce evidențiază impactul schimbărilor climatice asupra

---

²<https://mfe.gov.ro/pnrr/>

³https://www.igsu.ro/Resources/COJ/ProgramaStrategii/pdf24_merged.pdf

inundațiilor și scenarii de rupere de diguri. Sunt prezentate măsurile de prevenire, pregătire și răspuns la inundații, alături de prioritățile stabilite pentru orizontul de timp 2020-2027. Pe lângă aceste planuri naționale integrate, există documente strategice care abordează specific sau indirect managementul riscului la inundații și adaptarea la schimbările climatice, printre care menționăm: Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013–2020–2030 (2008), Strategia națională privind reducerea efectelor secetei, prevenirea și combaterea degradării terenurilor și deșertificării, pe termen scurt, mediu și lung (2008)⁴, Strategia de dezvoltare teritorială a României (SDTR) (2014)⁵, Strategia forestieră națională 2018–2027 (2017)⁶ (*în curs de actualizare*), Strategia națională de reabilitare și extindere a infrastructurii de irigații din România (2019)⁷, Strategia Națională pentru Reducerea Riscului la Dezastre 2023-2035 (SNRRD) (2020), Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru conservarea biodiversității 2014–2020⁸ (*în curs de actualizare*), Strategia Națională privind Adaptarea la Schimbările Climatice pentru perioada 2023-2030 cu perspectiva anului 2050 (SNASC) (*în curs de aprobare*).

III.3 Cadrul instituțional

Din punct de vedere instituțional, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA) împreună cu Administrația Națională „Apele Române” (ANAR) au fost desemnate, autorități competente pentru implementarea Directivei.

- *Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA)* deține responsabilitățile cheie în sectorul apelor și mediului și definește politicile în domeniul managementului resurselor de apă, hidrologiei, hidrogeologiei, protecției, conservării și refacerii capitalului natural în domeniul apelor și pădurilor, managementul mediului și al sistemului de audit – EMAS.
- *Administrația Națională Apele Române (ANAR)* administrează apele din domeniul public și al statului și infrastructura Sistemului Național de Gospodărire a Apelor (acumulări, diguri de protecție împotriva inundațiilor, canale, derivații interbazinale, prize de apă și alte lucrări).
- *Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor (INHGA)*, subordonat ANAR, este furnizorul de cunoștințe și servicii tehnice în sectorul apelor, care sprijină ANAR și MMA cu informații științifice de specialitate privind gestionarea resurselor de apă.
- *Administrațiile Bazinale de Apă (ABA)*, subordonate ANAR, sunt responsabile de gestionarea resurselor de apă, exploatarea, întreținerea și gestionarea infrastructurii de apă și protecția împotriva inundațiilor la nivelul bazinelor hidrografice. În România există 11 Administrații Bazinale de Apă.

Alte autorități ale administrației publice cu atribuții și responsabilități în managementul riscului la inundații sunt următoarele:

- *Autorități publice centrale*

-----

⁴http://old.madr.ro/pages/strategie/strategie_antiseceta_update_09.05.2008.pdf

⁵http://mmediu.ro/new/wp-content/uploads/2014/08/2014-08-14_SDTR_6.1.pdf

⁶http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2017-10-27_Strategia_forestiera_2017.pdf

⁷<https://www.madr.ro/proiecte-de-acte-normative/5519-strategia-nationala-de-reabilitare-si-extindere-a-infrastructurii-de-irigatii-din-romania.html>

⁸<http://www.mmediu.ro/img/attachment/32/biodiversitate-54784fdb3ea5.pdf>

- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR);
- Ministerul Afacerilor Interne (MAI);
- Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (MTI);
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT);
- Ministerul Sănătății;
- Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS);
- Ministerul Economiei;
- Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale (MCSI);
- Ministerul Finanțelor;
- *Alte instituții, autorități și societăți comerciale*
  - Administrația Națională de meteorologie (ANM);
  - Administrația Națională a îmbunătățirilor funciare (ANIF);
  - Societatea Comercială Hidroelectrică - S.A. (HIDROELECTRICA - S.A.);
  - Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere - S.A. (C.N.A.I.R.);
  - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU);
  - Inspectoratul de Stat în Construcții (ISC);
- *Alți factori din sistemul pentru situații de urgență*
  - Comitetul Național pentru Situații de Urgență (CNSU);
  - Comitetul Ministerial pentru Situații de Urgență (CMSU) din Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAAP).

Toate aceste instituții desfășoară activități consistente care contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei în diferite sectoare de activitate, iar rolul concret al acestora este descris în capitolul IX (*Instituțiile responsabile*).

IV. Analiza contextului și definirea problemelor

În Uniunea Europeană, din 1980 până în prezent s-au înregistrat aproximativ 1500 de evenimente de inundații care s-au soldat cu peste 4300 de victime. De asemenea, totalul estimat al pagubelor este de peste 170 de miliarde de euro⁹.

România este o țară predispusă la inundații. În perioada 1960-2022, au avut loc aproximativ 560 de inundații majore și au fost înregistrate 276 de victime (sursa ANAR).

În baza unei evaluări naționale a riscurilor în România, inundațiile reprezintă unul dintre hazardele cu cele mai mari consecințe / pagube produse, având un nivel de impact mediu (fizic, economic și socio-psihologic), cu o probabilitate medie de apariție¹⁰.

Simulările de lungă durată realizate arată cu un grad ridicat de certitudine că, **în peste jumătate din teritoriul României debite maxime cu probabilitatea anuală de depășire de 1% pot înregistra creșteri în perioada 2021–2050 față de perioada de referință 1971–2000**¹¹.

Intensificarea evenimentelor de precipitații cu caracter torențial în România în ultimii ani a determinat frecvent producerea de viituri rapide în bazine hidrografice mici și foarte mici, care au generat de multe ori pagube materiale majore și pierderi de vieți omenești. Asemenea viituri s-au produs în toate regiunile țării, având cel mai adesea caracter catastrofal, iar ca impact potențial al schimbărilor climatice este foarte probabil că frecvența acestor evenimente de viituri rapide severe să crească în perioada următoare, mai ales după anul 2030, conform scenariilor actuale de schimbări climatice.

În egală măsură, inundațiile urbane se vor amplifica în condițiile în care intensitatea precipitațiilor crește, iar izolarea și impermeabilizarea solului cu straturi asfaltice și construcții de beton determină o creștere a scurgerii apei la suprafață și o reducere a apei infiltrate în sol.

Impactul schimbărilor climatice asupra apelor costiere poate fi reprezentat prin fenomenul de pătrundere a apei de mare în sistemele costiere de apă dulce. Referitor la schimbările climatice care influențează fenomenul menționat, **România a estimat că nivelul Mării Negre va crește cu 12-25 mm/an, sau cu până la 0,5 m până în 2050, conform unui scenariu negativ**. Marea Neagră este aproape o mare închisă, și are niveluri de salinitate (12-19 ppt) și marea relativ scăzute. Cu toate acestea, când se adaugă intensitatea și frecvența crescută a viiturilor rapide și furtunilor cu ploi, este posibil să existe o creștere a eroziunii coastei, o pierdere a faunei și florei de apă dulce, precum și daune semnificative la infrastructura și așezările de coastă.¹²

---

⁹ https://environment.ec.europa.eu/topics/water/floods_en

¹⁰ "Evaluarea riscurilor de dezastre la nivel național (RO-RISK)"

¹¹ "Servicii de consultanță și expertiză pentru evaluarea impactului schimbărilor climatice și contribuții la realizarea Platformei naționale de adaptare și a Centrului de Monitorizare Climatică RO-ADAPT"

¹² https://www.fonduri-ue.ro/images/files/studii-analize/48145/Raport%20A.2.2.%20Monitorizare%20efecte%20si%20riscuri%20climatice_RO.pdf

Dintre țările din bazinul fluviului Dunărea, se estimează că România va fi cea mai afectată de schimbările climatice viitoare.¹³

În calitate de stat membru al UE din 2007, România a parcurs primul ciclu de implementare (2012 – 2016), pentru toate cele trei etape ale Directivei Inundații. Cu toate că elaborarea PMRI – Ciclul I a reprezentat un pas important către o schimbare în gândire și abordare, în procesul de implementare a Directivei 2007/60/CE, au fost semnalate dificultăți. Între acestea se menționează:

- informații limitate privind impactul schimbărilor climatice asupra inundațiilor;
- absența unui sistem centralizat de gestionare a datelor pentru schimbul de date dintre instituțiile relevante;
- lipsa unei baze de date coerente privind pagubele istorice și a unei proceduri clare pentru evaluarea pagubelor post inundație;
- îmbunătățirea cadrului legislativ privind reglementarea construcțiilor în zonele inundabile;
- colaborare interinstituțională deficitară, exigente sporite privind protecția mediului cu efecte asupra promovării măsurilor structurale;
- lipsa de fonduri (subfinanțare investiții noi și mentenanță / întreținerea celor existente) etc.

În cadrul proiectului „Întărirea capacității autorității publice centrale în domeniul apelor în scopul implementării etapelor a 2-a și a 3-a ale Ciclului II al Directivei Inundații – RO-FLOODS”, Cod SIPOCA 734 Cod MySmis 2014 130033, respectiv a contractului subsecvent „Asistență tehnică pentru elaborarea Planurilor de Management al Riscului la Inundații pentru România”, proiect SIPOCA 601 proiect / MySMIS code 127559, s-au produs / revizuit hărțile de hazard și risc la inundații; în cele ce urmează se prezintă rezultatele statistice pentru scenariul probabilității anuale de depășire de 1%:

- Suprafața totală inundabilă în prezent este de 1.317.666 ha, dintre care 1.181.147 ha din sursă fluvială, 24.812 ha datorită viiturilor rapide, 5.141 ha din sursă pluvială și 106.566 ha din sursă maritimă.
- Populația afectată este de 1.168.245 locuitori, dintre care 792.372 locuitori din sursă fluvială, 68.522 locuitori datorită viiturilor rapide, 307.029 locuitori din sursă pluvială și 322 locuitori din sursă maritimă.
- Numărul de proprietăți afectate este de 470.979 proprietăți, dintre care 394.796 proprietăți din sursă fluvială, 41.895 proprietăți datorită viiturilor rapide, 34.243 locuitori din sursă pluvială și 45 proprietăți din sursă maritimă.
- Pagubele potențiale totale estimate sunt de 21,49 miliarde €, dintre care 19,67 miliarde € din sursă fluvială, 1,63 miliarde € datorită viiturilor rapide, 178 milioane € din sursă pluvială și 3,1 milioane € din sursă maritimă.

---

¹³ [Romania Water Diagnostic Report Moving toward EU Compliance, Inclusion, and Water Security, 2018](http://documents.worldbank.org/curated/en/114311530025860150/pdf/127630-REVISED-W18010.pdf)
<http://documents.worldbank.org/curated/en/114311530025860150/pdf/127630-REVISED-W18010.pdf>

V. Obiectivele generale și specifice

Obiectiv general

Strategia urmărește asigurarea cadrului general pentru reducerea riscului la inundații pentru populație, economie, mediu și patrimoniul cultural, contribuind în același timp la îmbunătățirea calitativă și cantitativă / conservarea corpurilor de apă și a habitatelor naturale, prin rezultatul sinergiei măsurilor de prevenire, protecție, pregătire, a celor de management a situațiilor de urgență și a măsurilor întreprinse post inundații (reconstrucție / refacere).

Obiective specifice

Obiectivul 1: Evitarea / controlul noilor riscuri

Pentru atingerea obiectivului, accentul se pune pe măsurile de planificare spațială și nestructurale, precum amenajarea / zonarea teritoriului, dezvoltarea așezărilor umane și reglementarea construcțiilor în zonele inundabile. În acest sens este necesar să fie determinat hazardul și riscul la inundații, iar informațiile / rezultatele evaluărilor să fie comunicate celor potențial afectați. Printr-o planificare integrată și holistică – centrată pe planificarea sustenabilă a modului de utilizare a teritoriului în zonele expuse la inundații - riscurile pot fi adesea evitate înainte ca acestea să apară.

Prin acest obiectiv se are în vedere conservarea strictă a zonelor de albie majora inundabila în zonele neurbanizate, a zonelor umede. În acest sens, este necesară luarea în considerare a interdicției de a construi în zonele cu risc ridicat, limitarea infrastructurii vulnerabile (sensibile) în zonele inundabile pentru a nu complica excesiv gestionarea situațiilor de urgență și reducerea vulnerabilității structurilor vulnerabile deja existente sau chiar relocarea acestora. Acolo unde este posibilă construcția, se va avea în vedere adaptarea la risc a tuturor construcțiilor noi din zonele inundabile, interzicerea construcțiilor în spatele digurilor, cu excepția cazului în care se justifică în zonele urbanizate sau în zonele de interes strategic și identificarea zonelor periculoase pentru siguranței populației existente prin proiecte de relocare sau construirea sau consolidarea lucrărilor de protecție sau de retenție (pe lângă măsurile de monitorizare, prognoză, avertizare și evacuare).

Obiectivul 2: Reducerea riscurilor existente

Reducerea riscurilor existente se realizează prin adaptarea obiectivelor aflate la risc în prezent (inclusiv a infrastructurii de aparare la inundații), construirea unor structuri de protecție sau prin eliminarea sau relocarea potențialelor obiective din zona de risc. Dintre măsurile structurale, vor fi prioritizate măsurile care îmbunătățesc capacitatea de retenție, în detrimentul / defavoarea măsurilor care vizează implementarea / amplasarea unor structuri longitudinale (de ex. ziduri de sprijin, diguri). Măsurile nestructurale sunt, de asemenea, de o mare importanță în contextul reducerii riscului la inundații.

Prin acest obiectiv, se obține **stabilizarea pe termen scurt și diminuarea pe termen mediu a valorii pagubelor provocate de inundații** vizează protecția bunurilor existente este condiționată de relevanța economică a investiției publice, demonstrată prin analize cost-beneficiu sau multicriteriale. Cu excepția cazului în care există o nevoie strategică națională justificată în mod corespunzător, nivelul de ambiție al acestui obiectiv ar trebui, prin urmare, să fie adaptat în funcție de gravitatea evenimentelor:

- **reducerea costurilor pentru evenimentele cu probabilitate ridicată:** evaluarea relevanței economice a protejării cu structuri a bunurilor existente, operațiuni de

reducere a vulnerabilității bunurilor existente, zonelor de albie majora inundabila și a structurilor de atenuare în amonte de sectoarele inundate pentru a reduce cât mai mult posibil nivelul apei în aval.

- **stabilizarea costurilor pentru evenimente de probabilitate medie**, adică pentru perioade de apariție de aproximativ 100 de ani (reducerea vulnerabilității bunurilor existente trebuie dezvoltată în completarea altor măsuri de prevenire și protecție). Limitarea expunerii aspectelor vulnerabile sau sensibile la acest nivel de eveniment este căutată în mod sistematic în dezvoltarea acestor zone.

Obiectivul 3: Îmbunătățirea pregătirii la inundații și Consolidarea rezilienței

Coordonarea cu managementul situațiilor de urgență prin furnizarea unor instrumente suport pentru planificare, cum ar fi hărțile de hazard și de risc la inundații, are ca rezultat reducerea semnificativă a pagubelor. Managementul situațiilor de urgență, împreună cu mijloacele/măsurile de "avertizare", "alertare" și "intervenție" reprezintă o prioritate majoră.

Reziliența unei comunități la inundații este o măsură a modului în care aceasta răspunde și se reface în urma unei inundații. O comunitate rezilientă este bine pregătită pentru o inundație și cunoaște ce măsuri trebuie să ia pentru a reduce impactul potențial și pagubele cauzate. De asemenea, este capabilă să reducă la minimum perturbările cauzate și se reface rapid în urma inundațiilor.

Răspunsul imediat al unei comunități (inclusiv a unor gospodării / întreprinderi individuale) la o inundație poate fi îmbunătățit foarte mult dacă aceasta este pregătită pentru eveniment, conștientă de riscuri și înțelege ce acțiuni practice poate întreprinde și cine este cel mai potrivit pentru a-i ajuta în acel moment.

Înțelegerea avertizărilor, evaluarea riscului la inundații și comunicarea acestuia reprezintă o parte esențială a pregătirii.

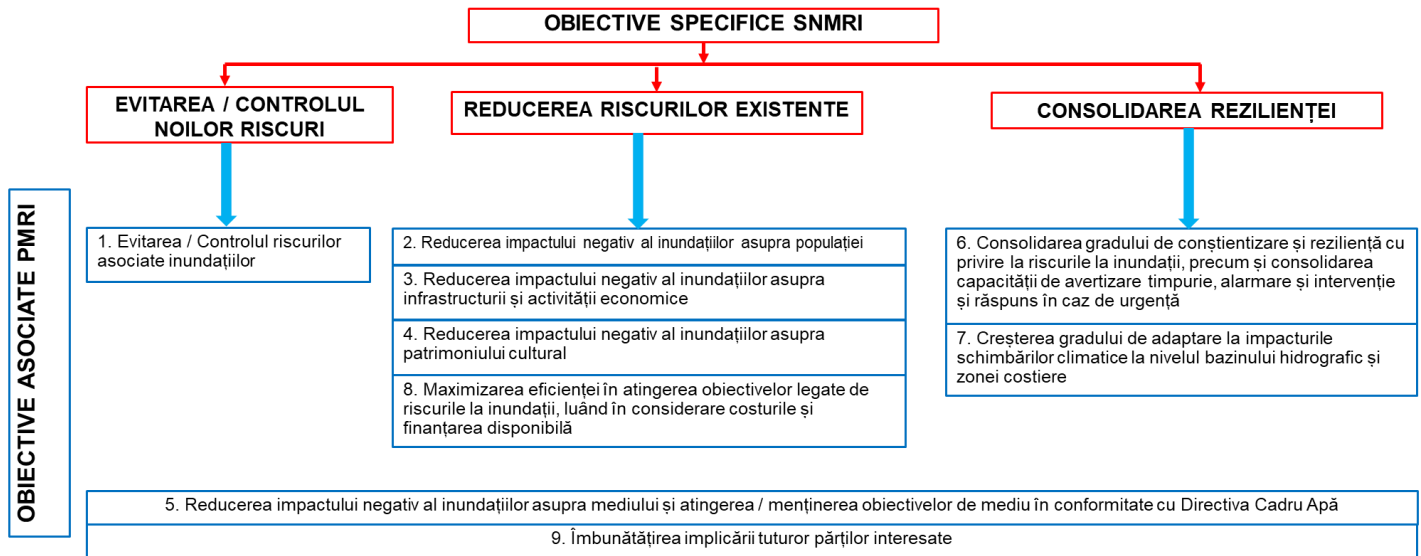
Pot exista consecințe fizice și psihologice în urma unei inundații. Prin urmare, se urmăresc acțiuni de îmbunătățire a rezilienței comunităților, astfel încât acestea să fie pregătite să răspundă mai eficient și să se refacă mai repede. Aceasta poate include primirea de avertismente de inundații, pregătirea comunității prin planuri comunitare de inundații și activități de informare cu locuitorii, întreprinderile și în școli.

De asemenea, vorbim despre reziliența mediului și despre capacitatea ecosistemelor de a se adapta și de a se reface în urma inundațiilor.

*

* *

Obiectivele specifice ale strategiei (pentru care sunt identificate ținte cuantificabile) urmăresc obiectivele fixate în Planul de Management al Riscului la Inundații (PMRI) – ciclul 2. În schema de mai jos (Figura 2) se evidențiază legătura între obiectivele specifice ale Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații (SNMRI) și obiectivele asociate de Planurilor Management al Riscului la Inundații (PMRI).

Figura 2 Colerarea obiectivelor specifice SNMRI cu obiectivele asociate PMRI

Prin atingerea acestor obiective, strategia furnizează premisele de asigurare a unui nivel adecvat de protecție și reziliență a societății românești, economiei, mediului și patrimoniului cultural față de impactul generat de inundații și riscurile asociate acestora, în orizontul de timp 2023–2035.

VI. Programe

[Direcțiile de acțiune care vor sprijini atingerea obiectivelor și implementarea strategiei, asigurând concordanța cu programele incluse în PSI – in curs de completare]

Subsecvent acestor direcții de acțiune, s-a dezvoltat un Plan de acțiune al Strategiei. Strategia cuprinde un ansamblu de acțiuni care include: planificare, programe, politici-cadru, coordonare, facilitare, sporirea conștientizării și consolidarea socială, reziliența.formarea, reglementarea prin planuri de protecție împotriva inundațiilor locale (la nivelul localităților și unităților), raportarea, prognoza, alarmarea-avertizarea și informarea populației din zonele cu risc la inundații. Se adaugă la acestea asigurarea, evaluarea, finanțarea și reabilitarea.

VII. Indicatori

În vederea monitorizării implementării Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung, au fost stabiliți **indicatori de monitorizare / progres** pentru fiecare dintre acțiunile propuse în cadrul *Planului de acțiune* (anexa la Strategie).

În vederea măsurării evoluției implementării strategiei, se propun următorii **indicatori de performanță** (care acoperă cele 4 categorii de consecințe, conform *Directivei privind inundațiile* – economic, social, cultural și mediu):

- Numărul de persoane expuse riscului la inundații;
- Numărul de proprietăți cu destinație rezidențială expuse riscului la inundații;
- Numărul de obiective sociale expuse riscului la inundații;
- Valoarea pagubelor medii anuale (AED);
- Numărul de obiective culturale expuse riscului la inundații;
- Numărul de măsuri verzi / soluții bazate pe natura care contribuie la restabilirea parțială / totală a conectivității laterale a corpurilor de apă, precum și la reducerea riscului la inundații.

În definirea indicatorilor mai sus menționați, s-a ținut cont de o serie de criterii:

- corelarea cu indicatorii naționali specifici implementării obiectivelor de dezvoltare durabilă din cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030; cele mai relevante obiective pentru sectorul „inundații” sunt ODD 11 și ODD 13
  - Asigurarea incluziunii, siguranței, rezilienței și durabilității orașelor și așezărilor umane (ODD 11)
    - Până în 2030, reducerea semnificativă a numărului de decese și a numărului de persoane afectate și diminuarea substanțial pierderile economice directe în raport cu produsul intern brut global cauzate de dezastre, inclusiv de dezastrele legate de apă, cu accent pe protejarea celor săraci și a persoanelor aflate în situații vulnerabile(ținta 11.5);
  - Adoptarea de măsuri urgente pentru combaterea schimbărilor climatice și a efectelor acestora (ODD 13)
    - Consolidarea rezilienței și a capacității de adaptare la pericolele legate de schimbări climatice și la dezastrele naturale în toate țările (ținta 13.1);
    - Integrarea măsurilor privind schimbările climatice în politicile, strategiile și planurile naționale (ținta 13.2).
- alegerea unor indicatori măsurabili, care să poată fi ușor de înțeles de autoritățile cu rol în colectarea și raportarea datelor ce stau la baza calculării indicatorilor, în concordanță cu indicatorii PSI;
- selectarea prioritara a acelor indicatori pentru care există deja date istorice, dar și propunerea unor indicatori noi care să reflecte evoluția procesului de adaptare la nivel național;
- elaborarea unor obiective strategice generale precum și a unor obiective specifice realiste, măsurabile și tangibile în orizontul de timp 2035, în strânsă legătură cu indicatorii aferenți obiectivelor stabilite la nivelul / în cadrul Planurilor de Management

- al Riscului la Inundații (PMRI);
- consultarea instituțiilor de specialitate la nivel național și adaptarea indicatorilor, pentru a putea fi asumați de cât mai multe instituții cu rol în managementul riscului la inundații.

VIII. Rezultatele așteptate

Rezultatele Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații contribuie la realizarea obiectivelor pe termen lung ale Directivei 2007/CE ; implementarea strategiei va conduce la obținerea unor rezultate concrete la nivel economic, social, de mediu și cultural, în concordanță cu obiectivele de dezvoltare durabilă a României.

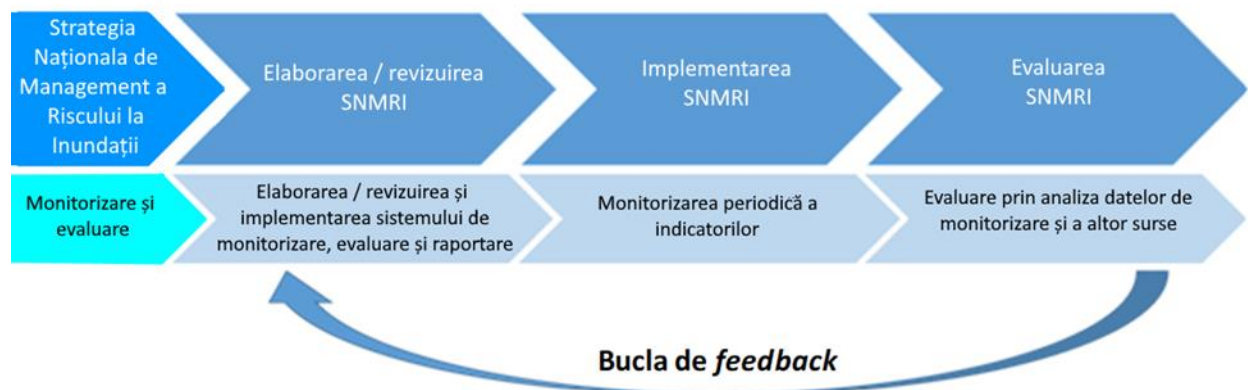
Rezultatele așteptate sunt exprimate sub forma unor **ținte cuantificabile (orizont de timp 2035)**:

- Reducerea numărului de persoane expuse riscului potențial de inundații la viituri cu debite având probabilitatea de depășire de 1% cu circa 57 % față de 2022;
- Reducerea numărului de proprietăți cu destinație rezidențială expuse riscului potențial de inundații la viituri cu debite având probabilitatea de depășire de 1% cu circa 56% față de 2022;
- Reducerea pagubelor medii anuale (AED) cauzate viituri cu debite având probabilitatea de depășire de 1% cu circa 54% față de 2022;
- Reducerea numărului de obiective culturale expuse riscului potențial de inundații la viituri cu debite având probabilitatea de depășire de 1% cu circa 77% față de 2022;
- Implementarea de măsuri verzi / soluții bazate pe natură care contribuie la restabilirea parțială / totală a conectivității laterale a corpurilor de apă (țintă 150 de măsuri până în 2035).

IX. Procedurile de monitorizare și evaluare

Monitorizarea Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații se desfășoară potrivit normelor legale, pe baza planului de monitorizare stabilit pentru indicatorii identificați în Planul de acțiune, și cu respectarea ciclului elaborării, implementării și evaluării politicilor publice ilustrat mai jos, în Figura 3 (adaptare după „Figura 1 Ciclul elaborării, implementării și evaluării politicilor” din „Raport asupra indicatorilor de monitorizare și evaluare privind implementarea strategiei și a planului de acțiune”, parte din „Programul privind schimbările climatice și creșterea economică verde cu emisii reduse de carbon”, https://www.fonduri-ue.ro/images/files/studii-analize/48145/Output%20A.2.7_RO_final.pdf).

Figura 3. Ciclul elaborării, implementării și evaluării Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații

În România, procesul de monitorizare și evaluare se desfășoară în baza HG 379/2022 privind aprobarea *Metodologiei de elaborare, implementare, monitorizare, evaluare și actualizare a strategiilor guvernamentale*. În cadrul procesului de monitorizare și evaluare, s-au propus indicatori de performanță (care măsoară realizarea obiectivelor, și implicit a țințelor cuantificabile asumate), și respectiv indicatori de monitorizare / de progres (asociați fiecărei acțiuni).

Monitorizare

Procesul de monitorizare presupune următoarele etape: identificarea indicatorilor utilizați; verificarea respectării termenelor; verificarea respectării costurilor implementării; descrierea / evaluarea gradului de îndeplinire a măsurilor / acțiunilor cuprinse în planul de acțiune; elaborarea unor concluzii cu privire la stadiul de implementare; recomandări, acțiuni corective și furnizarea unor justificări (motivații).

Rapoartele de monitorizare furnizează detalii privind: schimbările privind situația grupurilor țintă, în timpul implementării și la finalizarea implementării PP și schimbările instituționale rezultate în urma implementării PP, costurile implementării, dar și respectarea termenelor și a planului de acțiune pentru respectiva PP. De asemenea, sunt vizate întârzierile în implementarea acțiunilor și motivele acestor întârzieri, rapoartele de monitorizare fiind necesar să includă cel puțin evaluarea rezultatelor, evaluarea costurilor și comparația între costurile estimate și cele reale, și respectiv evaluarea respectării conținutului activităților și a termenelor de realizare.

Evaluare

Procesul de evaluare a Strategiei Naționale privind Managementul Riscului la Inundații și a Planului de Acțiune asociat acesteia se desfășoară conform pașilor metodologici de mai jos: identificarea indicatorilor utilizați; realizarea obiectivelor în raport cu cele precizate în Strategia Națională de Management al Riscului la Inundații (SNMRI) pe termen mediu și lung; concluziile evaluării.

Evaluarea strategiei naționale privind managementul riscului la inundații și a planului de acțiune reprezintă un proces de importanță deosebită; eficiența evaluării depinde de o definiție clară a obiectivelor, precum și a rolurilor, atribuțiilor și răspunderii părților implicate.

Aceste etape de monitorizare și evaluare sunt aplicabile tuturor instituțiilor publice cu atribuții în domeniul managementului situațiilor de urgență generate de inundații.

X. Instituțiile responsabile

Implementarea Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații necesită participarea activă și permanentă a instituțiilor cu responsabilități prin implicarea în elaborarea și punerea în practică a măsurilor privind schimbările strategice la nivel național, sectorial sau local.

- *Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP)* - organism guvernamental cu atribuții în politicile de mediu și forestiere, responsabil cu coordonarea adaptării la efectele schimbărilor climatice la nivel național.
- *Ministerul Economiei* - este responsabil pentru politicile industriale și economice.
- *Ministerul Finanțelor* - este unul din actorii principali în toate instrumentele financiare privind schimbările climatice.
- *Ministerul Energiei* - organismul responsabil pentru problemele legate de energie.
- *Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (MTI)* - este responsabil pentru toate sectoarele de transport aerian, maritim, rutier, feroviar, precum și pentru infrastructura asociată: drumuri naționale, căi ferate, infrastructură aeriană și navigație.
- *Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)* - este organismul central responsabil pentru problemele de schimbări climatice în domeniile agriculturii și dezvoltării rurale. Este responsabil la nivel central pentru problemele de adaptare și atenuare a schimbărilor climatice în domeniile agriculturii și dezvoltării rurale.
- *Ministerul Educației* - răspunde de politicile educaționale și este responsabil de problemele schimbărilor climatice legate de sectoarele educației, formării profesionale și cercetării universitare.
- *Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID)* - prin Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2021-2027 oferă oportunități pentru fundamentarea științifică a acțiunilor necesare atingerii neutralității și rezilienței climatice, aceasta din urmă prin adaptarea la schimbările climatice.
- *Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA)* - este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, care se organizează și funcționează în subordinea Guvernului. Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației este autoritatea pentru: lucrări publice, construcții, disciplina în construcții, amenajarea teritoriului, urbanism, arhitectură, amenajarea spațiului maritim, mobilitate urbană, locuire, locuințe, clădiri de locuit, reabilitarea termică a clădirilor, gestiune și dezvoltare imobiliar-edilitară, dezvoltare regională, coeziune și dezvoltare teritorială, cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională, descentralizare, reformă și reorganizare administrativ-teritorială, reformă în administrația publică, funcție publică, fiscalitate locală, proceduri fiscale locale, finanțe publice locale, atestarea domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice, ajutor de stat aprobat de autoritățile administrației publice locale, parcuri industriale, programarea, coordonarea, monitorizarea și controlul utilizării asistenței financiare nerambursabile acordate României de către Uniunea Europeană (UE) pentru programele din domeniile sale de activitate, precum și formarea și perfecționarea profesională a personalului din administrația publică. Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,

împreună cu ministerele de resort, realizează politica guvernamentală pentru domeniile prevăzute anterior.

- *Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate (ANANP)* - asigură suportul tehnic necesar pentru fundamentarea actelor normative, a strategiilor și politicilor privind ariile naturale protejate, la nivel național, european și internațional. Rol esențial în dezvoltarea și promovarea soluțiilor bazate pe natură (Nature-based Solutions / NbS) și a serviciilor ecosistemice în celelalte politici și strategii sectoriale, esențiale în combaterea și adaptarea societății și a naturii în ansamblul său la efectele schimbărilor climatice.
- *Administrația Națională de Meteorologie (ANM)* - organism de drept public, responsabil cu monitorizarea evenimentelor extreme în România și cu cercetarea meteorologică (inclusiv a schimbărilor climatice).
- *Administrația Națională „Apele Române” (ANAR)* - este responsabilă la nivel național pentru monitorizarea apelor de suprafață, a apelor subterane și a calității apei.
- *Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor (INHGA)* - subordonat direct Administrației Naționale „Apele Române” dezvoltă cercetări și furnizează servicii în domeniul hidrologiei, hidrogeologiei și managementului resurselor de apă.
- *Regia Națională a Pădurilor (RNP)* - funcționează sub autoritatea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și are ca scop gospodărirea durabilă și unitară, în conformitate cu prevederile amenajamentelor silvice și ale normelor de regim silvic, a fondului forestier proprietate publică a statului.
- *Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU)* - ca parte a Ministerului Afacerilor Interne, aflat în coordonarea Departamentului pentru Situații de Urgență, IGSU este responsabil pentru coordonarea, prevenirea și managementul situațiilor de urgență.
- *Institutul Național de Cercetare –Dezvoltare în Silvicultură “Marin Drăcea” (INCDS)* – sub coordonarea ANCSI care se ocupă de monitorizarea și cercetarea fondului forestier al României.
- *Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare (ANIF)* - instituție publică cu personalitate juridică care exploatează, administrează, întreține și repară amenajările de îmbunătățiri funciare din domeniul public sau privat al statului.
- *Autorități publice locale, județene și regionale* - contribuie în mod activ la realizarea obiectivelor, programelor și măsurilor din cadrul SNASC și PNASC
- *Universități și institute de cercetare* - au rol în implementarea măsurilor legate de educație, cercetare și formare profesională în domeniul adaptării la schimbările climatice.

XI. Implicațiile bugetare și sursele de finanțare

Acest capitol oferă detalii suplimentare cu privire la sursele de finanțare care ar putea fi utilizate pentru a susține implementarea măsurilor de management al riscului la inundații. Acesta include o prezentare generală a fondului/organizației finanțatoare, a scopului acestora și a posibilității de a sprijini diferite măsuri de management al riscului la inundații.

➤ Strategia UE pentru Biodiversitate pentru 2030

Strategia UE pentru biodiversitate pentru 2030 este un plan ambițios, pe termen lung, pentru protejarea naturii și a ecosistemelor degradate, propus de către Comisia Europeană (CE) în mai 2020. Scopul strategiei este de a proteja și îmbunătăți habitatele naturale și biodiversitatea Europei, ceea ce va aduce beneficii societății, mediului și planetei.¹⁴

Potențial de finanțare a măsurilor de management al riscului la inundații

Strategia recunoaște importanța conservării biodiversității în asigurarea de beneficii economice pentru societate și pentru mai multe sectoare ale economiei. De asemenea, recunoaște rolul pe care îl joacă habitatele naturale în prevenirea și atenuarea efectelor inundațiilor și a pagubelor asociate, inclusiv protejarea/refacerea zonelor umede de coastă și restabilirea traseului natural al sistemelor fluviale. Strategia indică faptul că este necesar să se restabilească ecosistemele de apă dulce și funcțiile naturale ale râurilor și stabilește ca obiectiv restabilirea a cel puțin 25.000 km de râuri din UE cu curgere liberă (free-flowing) până în 2030. Acest lucru se va realiza prin eliminarea barierelor (structurilor de barare învechite) și restaurarea zonelor umede și a luncilor inundabile. Pentru a sprijini SM în atingerea obiectivului menționat mai sus, CE a elaborat și publicat în Decembrie 2021 Ghidul privind Restaurarea râurilor prin eliminarea obstacolelor transversale (Barrier Removal for River Restoration)¹⁵. În cadrul acestui ghid se furnizează îndrumări și asistență tehnică pentru identificarea respectivelor locații și pentru a ajuta la mobilizarea finanțării în vederea sprijinirii acestui proces.

În vederea îndeplinirii obiectivelor strategiei, inclusiv investițiile în siturile Natura 2000 și infrastructura verde (green infrastructure), vor fi deblocate fonduri în valoare de cel puțin 20 de miliarde de euro pe an pentru cheltuieli cu natura, ceea ce va impune mobilizarea finanțării sectorului privat și public la nivel național și UE¹⁶.

Măsuri de management al riscului la inundații care ar putea fi sprijinite

Noua strategie își propune să protejeze, să refacă și să consolideze ecosistemele din întreaga Europă, recunoscând că mediul natural oferă beneficii socio-economice semnificative. Este posibil să existe oportunități pentru punerea la dispoziție a fondurilor pentru schemele managementului riscului la inundații în viitor, în cazul în care se poate demonstra că acestea susțin obiectivele strategiei. Acest lucru este probabil cel mai relevant în cazul măsurilor de protecție a managementului riscului la inundații care adoptă și utilizează soluții naturale

---

¹⁴Comisia Europeană (2020): Strategia UE pentru biodiversitate pentru 2030,;

https://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/strategy/index_en.htm accesată la data de 07 aprilie 2023.

¹⁵ [Guidance on Barrier Removal for River Restoration \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eip/transport/infrastructure/river-restoration/), Octombrie 2021

¹⁶ Inclusiv Politica agricolă comună, Politica privind fondurile de coeziune, Programul Orizont Europa, Fondul european pentru pescuit și maritim, LIFE și fondurile de acțiune externă.

pentru managementul inundațiilor și oferă beneficii sociale și de mediu mai ample, pe lângă cele legate în mod specific de atenuarea impactului inundațiilor.

➤ **Fondul de Coeziune al UE**

Prezentare generală a fondului

Fondul de coeziune al UE, înființat în 1994, ajută statele membre cu un venit național brut (VNB) pe locuitor de mai puțin de 90% din media UE să reducă disparitățile economice și sociale, pe lângă promovarea dezvoltării durabile.¹⁷ Acest fond face parte din Politica de coeziune, care vizează sprijinirea mai multor proiecte din întreaga Europă, alături de Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul social european (FSE) . Cea mai recentă perioadă de finanțare (2021-2027) oferă sprijin pentru 15 state membre și anume: Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia și Slovenia¹⁸.

UE a alocat o sumă totală în valoare de 42,6 miliarde de Euro Fondului de coeziune (România având a doua cea mai mare alocare bugetară, după Polonia) pentru a fi utilizat în cadrul activităților din următoarele categorii:¹⁹:

- Mediu: fondul sprijină proiecte cu privire la dezvoltarea durabilă, inclusiv trecerea la o economie cu emisii reduse de carbon prin energie regenerabilă și eficiență, promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor (inclusiv managementul riscului de inundații) și îmbunătățirea eficienței resurselor pentru protejarea mediului; și
- Transport: promovarea transportului durabil prin investiții în rețele transeuropene de transport și dezvoltarea unor sisteme de transport ecologice și cu emisii reduse de carbon în toată Europa.

Potențial de finanțare a măsurilor de management al riscului la inundații

Fondul de coeziune UE prioritizează finanțarea în două categorii cheie: mediu și transporturi. Categoria de mediu este vastă, deoarece acoperă o serie de activități, de la îmbunătățirea eficienței energetice până la managementul riscului în caz de dezastru. Statele membre investesc în managementul riscurilor de dezastru cauzate de inundații, furtuni și protecția zonei de coastă, împreună cu incendii de pădure, cutremure, alunecări de teren și secetă. Cu o sumă de aproape 8 miliarde de Euro din bugetul UE alocată doar adaptării la schimbările climatice și prevenirii și managementului riscurilor, politica de coeziune (inclusiv Fondul de coeziune) este o sursă substanțială de finanțare în acest domeniu.²⁰ Finanțarea poate fi utilizată pentru implementarea managementului riscului la inundații (MRI) prin prioritizarea

---

¹⁷ Comisia Europeană (2023): Fondul de Coeziune, https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/cohesion-fund/ accesat la data de 07 aprilie 2023.

¹⁸Parlamentul European (2020): Fișe informative despre Uniunea Europeană Fondul de Coeziune, accesat la <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/96/cohesion-fund> la data de 07 aprilie 2023.

¹⁹ Comisia Europeană (2013): Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006 al Consiliului, : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1300> accesat la data de 07 aprilie 2023

²⁰Comisia Europeană (2020): Politica de coeziune: prevenirea riscurilor, : <https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/j9ce-3mtn> accesată la data de 07 aprilie 2023.

măsurilor specifice în trei mari categorii: Prevenirea, Pregătirea și Refacere. În ceea ce privește managementul riscului la inundații în mod specific, acesta poate implica planuri de management al riscului la inundații inundații, sisteme de avertizare, infrastructură de prevenire a inundațiilor și managementul terenurilor.

Pentru perioada de finanțare 2021-2027, României i s-a alocat suma de aprox. 23 miliarde de Euro pentru finanțarea politicii de coeziune, 6,93 miliarde de Euro provenind din Fondul de coeziune al UE.

Pentru perioada de finanțare 2021-2027, României i s-a alocat din partea politicii de coeziune suma de aprox. 31,5 miliarde de Euro, din care 4,09 miliarde de Euro provenind din Fondul de coeziune al UE²¹.

Un exemplu de proiect la care fondul de coeziune al UE a contribuit direct, este proiectul „Watman”.

De asemenea, aproape un sfert dintre proiectele integrate majore, propuse în cadrul ciclului 1 de elaborarea a Planurilor de management al riscului de inundații (PMRI), au fost promovate pentru finanțare în cadrul Programului Operațional pentru Infrastructură Mare (POIM).

Măsuri de management al riscului la inundații care ar putea fi sprijinite

Mai multe măsuri de management al riscului la inundații ar putea fi sprijinite prin intermediul politicii de coeziune și în mod specific prin Fondul de coeziune al UE. Aceste măsuri sunt distribuite între măsurile de protecție, pregătire și recuperare. Măsurile specifice acoperite prin această sursă de finanțare sunt prezentate mai jos:

- Protecție: M31 (*Managementul natural al inundațiilor*), M32 (*Regularizarea curgerii*), M33 (*Lucrări în albia minoră, majoră și în zona costieră*), M34 (*Managementul scurgerii de suprafață*) și M35 (*Alte măsuri*);
- Pregătire: M41 (*Prognoza inundațiilor și avertizarea / alarmarea*) și M42 (*Pregătirea acțiunilor de răspuns în situații de urgență*); și
- Refacere și evaluare: M51 (*Refacere și Evaluare*).

➤ *Politica agricolă comună (PAC) a UE și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)*

Prezentare generală a fondului

Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) este instrumentul de finanțare al politicii agricole comune (PAC) care sprijină strategiile și proiectele de dezvoltare rurală (PDR). Acesta este utilizat, alături de Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA), care finanțează în principal plăți directe și măsuri de reglementare sau de sprijin destinate piețelor agricole.

Alocația bugetară totală pentru PAC din perioada 2021-2027, însumează 386,6 miliarde de euro, distribuită între cele două piloane principale astfel:

-----

²¹ <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/96/fondul-de-coeziune> accesată la data de 07 aprilie 2023.

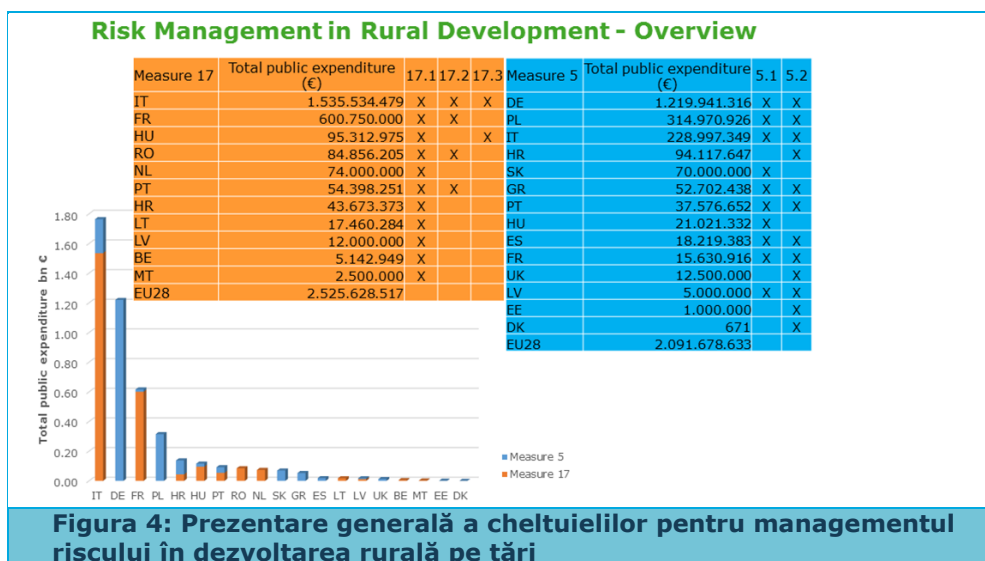
- 291,1 miliarde de Euro - Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA)
- 95,5 miliarde de Euro - Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)

Potențial de finanțare a măsurilor de management al riscului la inundații

PDR-urile dezvoltate și implementate de statele membre ale UE pot include măsuri pentru conservarea și consolidarea ecosistemelor. Aceste măsuri pot avea multiple beneficii pentru mediu (prin protejarea și îmbunătățirea biodiversității), precum și beneficii sociale și economice (de ex., prin asigurarea protecției împotriva inundațiilor). De aceea, măsurile adoptate în zonele agricole care contribuie la reducerea și/sau atenuarea efectelor inundațiilor, pe lângă furnizarea de beneficii pentru mediu și promovarea utilizării și managementului durabil al terenurilor agricole (precum și sprijinirea priorităților fondului) aduc și posibilitatea de a obține contribuții de la FEADR.

Comisia Europeană (CE) identifică FEADR ca o potențială sursă de finanțare pentru măsurile naturale de retenție a apei în vederea protejării și creșterii potențialului de stocare a apei din peisaj, sol și acvifere prin refacerea ecosistemelor, caracteristicilor naturale și caracteristicilor cursurilor de apă. Aceste tipuri de măsuri utilizează natura pentru a ajuta la reglarea fluxului și transportul apei, contribuind astfel la atenuarea efectelor evenimentelor extreme, cum ar fi inundațiile și seceta.²²

Trebuie să remarcăm faptul că articolul 18 din Regulamentul FEADR ((UE) nr. 1305/2013) se referă la sprijinul pentru restabilirea producției agricole care a fost sau ar putea fi afectată de calamități naturale și dezastruri naturale și introducerea unor acțiuni de prevenire adecvate (măsura 5) și care în exercitiul financiar anterior (2014-2020) nu a fost utilizat de România (așa cum este subliniat în Figura de mai jos). Totuși, aceasta reprezintă o opțiune pentru finanțarea unor măsuri ale managementului riscului la inundații conexe în cadrul ciclului de finanțare 2021-2027.

22 Comisia Europeană (2019): Măsuri de reținere a apei naturale: <https://ec.europa.eu/environment/water/adaptation/ecosystemstorage.htm> accesate la data de 07 aprilie 2023.

Măsuri ale managementului riscului la inundații care ar putea fi sprijinite

FEADR poate fi utilizat pentru a sprijini sectorul agricol în vederea adoptării unor practici de management durabil și finanțării unor măsuri care să contribuie la atenuarea efectelor inundațiilor. Aceste măsuri trebuie să îndeplinească prioritățile fondului prin implementarea PDR a fiecărei țări/regiuni. De aceea, este probabil necesar ca schemele să asigure o serie de beneficii (de ex., privind conservarea și consolidarea ecosistemelor din agricultură și silvicultură, precum și de sprijinire a activităților agricole) pe lângă managementul riscului la inundații. Drept urmare, cele mai mari oportunități de a obține finanțare prin FEADR pot apărea în cazurile în care măsurile de management al riscului la inundații funcționează în ceea ce privește natura și încorporează o formă de management natural al inundațiilor care asigură beneficii ecologice mai ample.

➤ **Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)**

Prezentare generală a fondului

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) este unul dintre principalele instrumente financiare ale politicii de coeziune a UE. Scopul FEDR este de a consolida coeziunea economică și socială în UE prin corectarea dezechilibrelor dintre regiunile sale. Acest lucru se realizează prin sprijinirea dezvoltării și ajustării structurale a regiunilor care rămân în urmă față de altele și conversia regiunilor industriale în declin. În special, fondul se concentrează asupra regiunilor care suferă de handicapuri naturale sau demografice severe și permanente, cum ar fi cele mai nordice regiuni cu densitate foarte scăzută a populației din insule, regiuni transfrontaliere și regiuni montane.^{23, 24}

Propunerile Comisiei sugerează că, în perioada de programare 2021-2027, aproximativ 200,3 miliarde de Euro vor fi alocate FEDR.²⁵

Potențial de finanțare a măsurilor de management al riscului la inundații

Riscul la inundații este considerat ca o barieră cheie în calea dezvoltării economice. De aceea, FEDR a fost și poate fi utilizat în vederea sprijinirii măsurilor MRI care protejează și atenuează efectele inundațiilor acolo unde acestea permit dezvoltarea. De exemplu, programul operațional FEDR 2014-2020 din Anglia recunoaște că există suprafețe de teren adecvate dezvoltării economice, dar rămân neamenajate din cauza riscului ridicat de inundații. De aceea, FEDR a fost utilizat pentru a întreprinde măsuri de management al riscului la inundații și a vizat zone în care există o nevoie semnificativă de dezvoltare economică și în care o reducere a riscului de inundații ar stimula acest lucru. Aceasta include atât măsuri „grele” (*hard measures*), cât și „usoare” (*soft measures*), cum ar fi construirea/reabilitarea sistemelor de apărare împotriva inundațiilor fluvial și costier, refacerea zonelor de coastă și stabilizarea plajelor, restaurarea râurilor, măsurile de reziliență pentru infrastructura de afaceri și

---

²³Comisia Europeană (2020): Fondul European de Dezvoltare Regională, https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/ accesat la data de 29 mai 2020.

²⁴Parlamentul European (2020): Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/95/european-regional-development-fund-erdf-> accesat la data de 29 mai 2020.

²⁵Parlamentul European (2020): Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/95/european-regional-development-fund-erdf-> accesat la data de 29 mai 2020.

integrarea măsurilor de management a scurgerii apelor de suprafață.²⁶ De asemenea, în cazul proiectelor din Franța sprijinite de FEDR (în perioada de finanțare 2014-2020), s-a avut în vedere ca expunerea la riscul de inundații să se reducă pentru mai mult de un milion de oameni până în 2023.²⁷

Un exemplu specific este utilizarea fondurilor FEDR pentru a sprijini proiecte de infrastructură albastră-verde (*blue-green infrastructure*) în 13 locații din Derby și Nottingham. Aceste proiecte deschid, restaurează și conectează spații albastre-verzi în cele două orașe, ducând la crearea de noi habitate și zone de recreere, precum și la îmbunătățirea riscului local de inundații și la regenerarea terenurilor abandonate.²⁸

Măsuri de management al riscului la inundații care ar putea fi sprijinite

FEDR poate fi utilizat pentru a sprijini o serie de măsuri de management al riscului la inundații în cazul în care o reducere a riscului de inundații ajută la facilitarea regenerării zonelor și stimulează dezvoltarea economică. Acestea includ măsuri de îmbunătățire a rezilienței proprietăților la inundații, precum și acțiuni care protejează sau atenuează efectele inundațiilor (inclusiv opțiuni „grele” și „ușoare”).

➤ Fondul de solidaritate al UE (FSUE)

Prezentare generală a fondului

Fondul de solidaritate al UE (FSUE) a fost înființat în noiembrie 2002 conform Regulamentului (CE) 2012/2002 pentru a oferi un sprijin efectiv unui stat membru (sau unei țări în curs de aderare) în eforturile sale de a răspunde și de a se confrunta cu efectele unui dezastru de mediu. Prin intermediul FSUE, fondurile pot fi puse la dispoziție în fiecare an pentru a completa cheltuielile publice pentru operațiuni de urgență de către statul (statele) în cauză.^{29, 30}

FSUE oferă în principal asistență în caz de dezastru natural major cu repercusiuni grave asupra condițiilor de viață, mediului natural sau economiei într-una sau mai multe regiuni ale unui stat membru sau ale unei țări care solicită aderarea.

Potențial de finanțare a măsurilor de management al riscului la inundații

FSUE a fost utilizat pentru a sprijini răspunsul în situații de urgență în cazul mai multor inundații produse în UE din 2002. Acesta include o serie de inundații care au avut loc în România, inclusiv în aprilie și iulie 2005, iulie 2008, iunie 2010, aprilie și iulie 2014 și iunie-

---

²⁶ Departamentul pentru Comunități și Administrație Locală (2015): Fondul European de Dezvoltare Regională - Programul Operațional Anglia 2014-2020 Rezumat executiv, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/738066/ERDF_OP_Executive_Summary_FINAL_030715_NEW_EMAILS.pdf accesat la data de 29 mai 2020.

²⁷ Comisia Europeană (2020): Programul Operațional FEDER-FSE ile-de-France și Seine 2014-2020 https://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes/2014-2020/france/2014fr05m0op001 accesat la data de 29 mai 2020.

²⁸ Consiliul municipal Derby (nd): Proiectele de infrastructură verde-albastru ale Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), <https://www.derby.gov.uk/environment-and-planning/flooding-land-drainage/erdf/> accesate la data de 29 mai 2020.

²⁹ Comisia Europeană (2020): Fondul de solidaritate al UE: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/solidarity-fund/#5 accesat la data de 29 mai 2020.

³⁰ Parlamentul European (2020): Fondul de solidaritate al UE, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/97/the-solidarity-fund> accesat la data de 29 mai 2020.

august 2018, cu 124,7 de milioane Euro primiți la nivel colectiv pentru a sprijini răspunsul la aceste incidente.

Măsuri de management al riscului la inundații care ar putea fi sprijinite

FSUE este un flux de finanțare care poate fi solicitat pentru a sprijini țările să răspundă la situațiile de urgență care au impact semnificativ asupra societății, mediului și economiei, deci evenimentele de inundații la scară largă. De aceea, fondul este un mecanism reactiv pentru a oferi sprijin în acțiunile de răspuns la consecințele imediate ale acestor evenimente.

➤ Fondul UE LIFE

Prezentare generală a fondului

Programul LIFE a fost inițiat în 1992 și a cofinanțat până în prezent peste 5.400 de proiecte³¹. Până în anul 2013, fondul LIFE a contribuit cu aproximativ 3,1 miliarde de Euro la protejarea mediului și în perioada de finanțare actuală 2021-2027 va contribui cu încă 5,43 miliarde de Euro.

Programul LIFE este împărțit în patru subprograme care acoperă natura și biodiversitatea, economia circulară și calitatea vieții, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice și tranziția către o energie curată.³²

Subprogramul de mediu finanțează proiecte de conservare a naturii axate pe arii de biodiversitate, habitate și specii. Oferă fonduri pentru cele mai bune practici, proiecte pilot și demonstrative care contribuie la directivele UE privind păsările și habitatele, strategia UE privind biodiversitatea și dezvoltarea, implementarea și managementul rețelei Natura 2000. Subprogramul de acțiune climatică finanțează proiecte în domeniile energiei regenerabile, eficienței energetice, agriculturii, utilizării terenurilor și managementului sistemelor de turbărie. În special, programul LIFE cofinanțează proiecte în zonele cu deficit de apă, secetă, incendii forestiere sau inundații precum și tehnologii adaptive pentru sectoarele economice și protejarea resurselor naturale.

Potențial de finanțare a măsurilor de management al riscului la inundații

LIFE este singurul program la nivel UE dedicat exclusiv mediului și schimbărilor climatice, iar etapa ce se va desfășura în intervalul 2021 - 2027 este cea mai ambițioasă de până acum. 3,5 miliarde EUR vor fi alocate pentru activități ce țin de mediu, în timp ce 1,9 miliarde EUR vor merge către acțiuni pentru combaterea schimbărilor climatice. Programul face parte din Pactul Verde propus de Comisia Europeană (CE).

Există mai multe exemple de fonduri UE LIFE care sprijină proiecte în domeniul de management al riscului la inundații. Un exemplu este proiectul UE PRIMES (prevenirea riscurilor de inundații prin crearea de comunități reziliente) proiect întreprins în Italia între 2015 și 2018. Proiectul a vizat construirea unor comunități reziliente prin implicarea acestora în măsurile de avertizare timpurie și de prevenire a riscului de inundații. Un alt exemplu este

---

³¹ Comisia Europeană (nd): LIFE - Istoricul LIFE, accesat la data de 10/04/2023

https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/history-life_en

https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life_en

³² <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20210422IPR02614/meps-approve-deal-to-invest-EU5-4-billion-in-climate-and-environmental-projects> accesat la data de 10/04/2023

un proiect în curs de desfășurare din Polonia, care își propune să intensifice reziliența orașului Radom la schimbările climatice prin construirea unei infrastructuri albastre-verzi demonstrative pentru managementul debitelor extreme provenite din sursă pluvială și controlul riscurilor locale de inundații. Scopul acestui proiect este de a atenua volumele extreme de apă care intră în oraș și de a intensifica gradul de reținere a apei pluviale prin refacerea și crearea unor zone de stocare cu multiple utilizări (care includ noi habitate pentru a spori biodiversitatea) și prin re-naturalizarea râului local.³³

Măsuri de management al riscului la inundații care ar putea fi sprijinite

Actualul program UE LIFE co-finanțează în cadrul sub-domeniului Diminuarea și Adaptarea la efectele Schimbărilor Climatice, măsuri care vizează managementul riscului la inundații. Proiectele care sunt cofinanțate prin EU LIFE sunt prioritare dacă încorporează soluții care se bazează pe natură și urmăresc să utilizeze și să îmbunătățească mediul natural, contribuind în același timp la managementul riscului de inundații. Proiectele sunt, de asemenea, prioritizate dacă instrumentele pe care le folosesc susțin și contribuie la politici, reducerea riscurilor, recuperarea după dezastre și reziliența pe termen lung. De aceea, fondurile UE LIFE pot fi utilizate pentru a sprijini diferite tipuri de măsuri de management al riscului la inundații, inclusiv activități de prevenire, acțiuni care să încurajeze/intensifice pregătirea împotriva incidentelor viitoare și activități care protejează și atenuază efectele inundațiilor.

➤ InvestEU

Prezentare generală a fondului

Programul InvestEU integrează instrumentele financiare din cadrul tuturor programelor gestionate la nivel central în UE și sprijină prin complementaritate obiectivele noilor programe. În plus, fiecare dintre celelalte programe UE stabilite pentru perioada 2021-2027 prevăd posibilitatea utilizării programului InvestEU în implementare.

Fondul InvestEU beneficiază de o garanție totală de 26,15 mld. EUR ("garanția InvestEU") de la bugetul UE pentru a sprijini următoarele patru domenii:

- infrastructură durabilă: 9,88 mld. EUR;
- cercetare, inovare și digitalizare: 6,58 mld. EUR;
- întreprinderi mici și mijlocii: 6,9 mld. EUR;
- investiții sociale și competențe: 2,78 mld. EUR.

Potențial de finanțare a măsurilor de management al riscului la inundații

Anexa II la propunerea Comisiei privind regulamentul de instituire a programului InvestEU prezintă domeniile eligibile pentru operațiuni de finanțare și investiții acoperite de program. Acestea includ în mod specific mediul și resursele și în special³⁴:

---

³³ Comisia Europeană (nd): Adaptarea la schimbările climatice prin managementul durabil al apei din zona urbană din orașul Radom:

https://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=search.dspPage&n_proj_id=5356 accesat la data de 10 aprilie 2023.

³⁴ EUR-Lex (2021): Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0523&from=EN> accesat la data de 10 aprilie 2023.

- Resursele de apă, inclusiv aprovizionarea și canalizarea, precum și infrastructura de coastă și alte infrastructuri ecologice cu privire la apă;
- Îmbunătățirea și restaurarea ecosistemelor și a serviciilor acestora;
- Dezvoltare durabilă urbană, rurală și de coastă; și
- Acțiuni privind schimbările climatice, inclusiv reducerea riscului de dezastru natural.

Măsuri de management al riscului la inundații care ar putea fi sprijinite

Programul InvestEU reunește o multitudine de instrumente financiare existente pentru a încuraja investițiile într-o serie de sectoare între 2021 și 2027. Aceasta include infrastructura pentru sprijinul în ceea ce privește managementul resurselor de apă, proiecte de îmbunătățire a mediului natural și acțiuni de reducere a riscurilor asociate cu dezastrurile naturale. Astfel, programul va oferi oportunități de sprijinire a măsurilor care protejează împotriva inundațiilor și pot atenua efectele acestora în întreaga UE, inclusiv în România.

➤ **Programul Orizont Europa**

Prezentare generală a fondului

În 2011, șefii de stat și de guvern ai UE au solicitat Comisiei Europene să reunească toate fondurile anterioare ale UE pentru cercetare și inovare într-un cadru strategic comun unic. Acest lucru a condus la crearea programului-cadru Orizont 2020 pentru cercetare și inovare, care a fost adoptat oficial în anul 2013.³⁵

Pentru perioada 2021-2027, programul poartă denumirea Orizont Europa (Horizon Europe) și oferă finanțare în vederea realizării activităților de cercetare și inovare pe baza a trei priorități. Printre acestea se numără³⁶:

- Excelență în știință - sprijină proiecte de cercetare de frontieră concepute și conduse de cercetători prin Consiliul European pentru Cercetare. De asemenea, finanțează acțiunile Marie Skłodowska-Curie și investește în infrastructuri de cercetare de clasă mondială;
- Provocări Globale și Competitivitate Industrială Europeană - sprijină cercetarea provocărilor societale, consolidează capacitățile tehnologice și industriale și stabilește misiuni la nivelul UE cu obiective ambițioase care abordează unele dintre cele mai mari probleme ale noastre: sănătate, schimbări climatice, energie curată, mobilitate, securitate, digital, materiale, etc. De asemenea, va sprijini parteneriate cu statele membre, industria și alte părți interesate pentru a lucra în comun la cercetare și inovare; și
- Europa inovatoare - urmărește să facă din Europa un lider în ceea ce privește inovarea care creează piață și creșterea IMM-urilor prin intermediul Consiliului European pentru Inovare. Acesta va contribui la dezvoltarea peisajului european general al inovației. Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) va continua

---

³⁵Comisia Europeană (nd): Istoria Programului Orizont 2020, : <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/history-horizon-2020> document accesat la data de 10 aprilie 2023

³⁶Prezentare în limba română a Programului de finanțare Orizont Europa: <https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2022-06/rtd-2021-00013-03-00-ro-tra-01.pdf> . document accesat la data de 10 aprilie 2023

să încurajeze integrarea afacerilor, cercetării, învățământului superior și antreprenoriatului.

Bugetul propus pentru programul Orizont Europa este de 95,5 miliarde de Euro (35 % din buget va contribui la obiectivele climatice) pentru perioada aceasta de șapte ani. Au fost identificate cinci zone de misiune și fiecare va avea un consiliu de misiuni dedicat și o adunare, care va sprijini specificarea proiectării și implementării misiunilor specifice în Programul Orizont Europa (aceasta include o zonă de misiune privind adaptarea la schimbările climatice, inclusiv transformarea societală).³⁷

Potențial de finanțare a măsurilor de management al riscului la inundații

În cadrul actualului program de lucru Orizont Europa, misiunea *Adaptarea la Schimbările climatice* alături de misiunea *Refacerea oceanului și a apelor noastre până în anul 2030* vor oferi cele mai multe oportunități de finanțare. Pentru misiunea din urmă, proiectele propuse vor trebui să contribuie la atingerea obiectivelor misiunii, respectiv:

- Obiectiv 1 Protejare și refacere;
- Obiectiv 2 Prevenirea și stoparea poluării;
- Obiectiv 3 Economia albastră – carbon neutră, circulară.

Măsuri de management al riscului la inundații care ar putea fi sprijinite

Programul Orizont 2020 a oferit, finanțare pentru desfășurarea de activități de cercetare și inovare în domeniul de management al riscului la inundații. Dovezile sugerează, din proiectele întreprinse recent, că finanțarea privește dezvoltarea sistemelor, politicilor și abordărilor care sprijină managementul riscului de inundații, mai degrabă decât infrastructura specifică care să protejeze activele / bunurile împotriva inundațiilor (deși proiectele includ deseori scheme pilot care sunt utilizate pentru a demonstra eficacitatea a sistemelor/abordărilor introduse). Astfel, pot exista oportunități de a obține finanțare pentru măsurile de management al riscului la inundații în România, dar acestea vor fi incluse probabil ca parte a unui proiect mai amplu referitor la un apel de acțiune (call for action) a Comisiei Europene sub auspiciile noului cadru mai sus amintit „Programul Orizont Europa”.

---

³⁷ [How Horizon Europe was developed \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-communications/infographic/infographic_how-horizon-europe-was-developed.pdf) document accesat la data de 10 aprilie 2023

➤ Banca Europeană de Investiții

Prezentare generală a fondului

Banca Europeană de Investiții (BEI) este cel mai mare creditor și debitor multilateral al UE și oferă finanțare și expertiză pentru proiecte de investiții durabile care contribuie la promovarea obiectivelor politicii UE.

BEI împrumută atât companiilor private și publice, cât și autorităților naționale sau locale sau direct pentru acorduri de finanțare a proiectelor. Poate împrumuta până la 50% din costurile de investiții pentru proiecte individuale și, în medie, împrumuturile reprezintă 30% din costurile de investiții ale proiectelor privind resursele de apă.³⁸ Din 2012, BEI a acordat 170 de miliarde de Euro de finanțare, sprijinind prin investiții în valoare de 600 miliarde de Euro în proiecte care reduc emisiile de gaze cu efect de seră și ajută țările să se adapteze la schimbările climatice. BEI sprijină, de asemenea, acțiuni prin investițiile privind pregătirea pentru dezastre naturale și adaptarea la schimbările climatice, inclusiv promovarea abordărilor pentru dezvoltarea rezilienței activelor, comunităților și ecosistemelor. În plus, BEI sprijină proiectele de reconstrucție post-dezastru în urma unor dezastre naturale precum cutremure, inundații, secete, alunecări de noroi și avalanșe.^{39, 40}

Potențial de finanțare a măsurilor de management al riscului la inundații

BEI a sprijinit o serie de proiecte care încorporează măsuri de management al riscului la inundații în vederea protejării la inundații a populației, infrastructurii și activelor de mediu. În septembrie 2019, BEI a confirmat acordarea unui împrumut de 150 milioane Euro pentru o perioadă de 25 de ani în vederea sprijinirii unui sistem de 355 milioane Euro pentru protejarea persoanelor și a bunurilor din comunitățile vulnerabile din Grecia. Schema include 10 proiecte de protecție împotriva inundațiilor în Atena, Salonic și Peloponez, care vor include dezvoltarea înălțării digurilor, mărirea capacității de transport a albiilor și îmbunătățirea drenajului apei pluviale și a reținerii apelor din inundații, pentru a reduce riscul de inundații și a proteja 500.000 de persoane.⁴¹

BEI a acordat, de asemenea, un împrumut în valoare de 55 de milioane Euro în vederea sprijinirii lucrărilor de reconstrucție de urgență a instalațiilor de protecție împotriva inundațiilor de-a lungul râului Sava, în Bosnia și Herțegovina, după inundațiile severe din luna mai 2014. Proiectul include repararea a 78 km de diguri și 162 km de canale, precum și elaborarea unor măsuri suplimentare constructive de prevenire a inundațiilor în vederea

---

³⁸ Banca Europeană de Investiții (2013): Sectorul apei - finanțarea aprovizionării cu apă, canalizare și protecția împotriva inundațiilor: https://www.eib.org/attachments/thematic/water_en.pdf accesat la data de 3 iunie 2020.

³⁹ Banca Europeană de Investiții (nd): Sectorul apei - finanțarea aprovizionării cu apă, canalizare și protecția împotriva inundațiilor: <https://www.eib.org/en/about/priorities/climate-and-environment/environment/index.htm> accesat la data de 3 iunie 2020.

⁴⁰ Banca Europeană de Investiții (nd): Protecția mediului, document: <https://www.eib.org/en/about/priorities/climate-and-environment/climate-action/index.htm> accesat la data de 3 iunie 2020.

⁴¹ Banca Europeană de Investiții (2019): Grecia - BEI sprijină schema de 355 milioane Euro pentru protejarea orașelor de inundații și schimbări climatice, : <https://www.eib.org/en/press/all/2019-230-eib-backs-eur-355m-scheme-to-protect-greek-cities-from-floods-and-climate-change> accesată la data de 3 iunie 2020.

protejării terenurilor agricole, a zonelor industriale și rezidențiale care sunt predispuse la inundații.⁴²

Măsuri de management al riscului la inundații care ar putea fi sprijinite

BEI a acordat finanțare (sub formă de împrumuturi și garanții) în vederea sprijinirii măsurilor care vizează protejarea împotriva dezastrelor produse de inundații. O prioritate cheie a BEI este să ofere finanțare pentru proiecte care ajută comunitățile și economiile) să se adapteze la schimbările climatice) să atenueze și să răspundă efectelor dezastrelor naturale. Acest lucru sugerează că BEI va continua să sprijine proiectele care vizează protejarea persoanelor și a infrastructurii împotriva inundațiilor în întreaga UE.

➤ **Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene**

Prezentare generală a fondului

Subvențiile oferite de Agenția Europeană de Mediu (AEM) și Norvegia sunt finanțate de Islanda, Liechtenstein și Norvegia și au două obiective principale: 1) să contribuie la o Europă „mai egală”, atât social cât și economic; și 2) consolidarea relațiilor dintre Islanda, Liechtenstein și Norvegia și cele 15 țări beneficiare (printre care și România).^{43, 44}

Subvențiile sunt separate în două scheme de finanțare - subvențiile SEE și subvențiile norvegiene, cu principalele diferențe legate de locul de proveniență al finanțării și de țările beneficiare. Subvențiile SEE sunt finanțate de Islanda, Liechtenstein și Norvegia, iar granturile norvegiene sunt finanțate exclusiv de Norvegia. România este eligibilă pentru a primi finanțare din ambele scheme.⁴⁵

Unul dintre obiectivele schemelor de finanțare este să acorde sprijin în atenuarea efectelor și reducerea vulnerabilităților la schimbările climatice. Astfel, acestea pot sprijini o serie de activități legate de schimbările climatice întreprinse la nivel național, regional sau local, inclusiv⁴⁶:

- Strategii și planuri pentru măsuri de atenuare și adaptare la nivel național, regional și local, precum și între sectoare;
- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în industrie;
- Pregătirea și managementul riscurilor pentru condiții meteorologice extreme (inclusiv prevenirea inundațiilor);
- Utilizarea unor bazine de sechestrare a carbonului, cum ar fi zonele umede, pentru captarea dioxidului de carbon și a altor gaze cu efect de seră;
- Captarea și stocarea carbonului; și

---

⁴² Banca Europeană de Investiții (nd): O investiție pentru dezastrelor provocate de inundații în Bosnia și Herțegovina: <https://www.eib.org/en/stories/bosnia-herzegovina-flood-protection> accesată la data de 10 aprilie 2023.

⁴³ Subvențiile oferite de Agenția Europeană de Mediu (AEM) și Norvegia (nd): About us: <https://eeagrants.org/about-us> accesat la data de 10 aprilie 2023.

⁴⁴ Împrumuturile oferite de Agenția Europeană de Mediu (AEM) și Norvegia (nd): Unde lucrăm?: <https://eeagrants.org/apply-for-funding> accesat la data de 10 aprilie 2023.

⁴⁵ Subvențiile oferite de Agenția Europeană de Mediu (AEM) și Norvegia (nd): About us, accesat la: <https://eeagrants.org/about-us> la data de 10 aprilie 2023.

⁴⁶ Subvențiile oferite de Agenția Europeană de Mediu (AEM) și Norvegia (nd): Schimbările climatice, accesat la: <https://eeagrants.org/topics-programmes/environment-energy-climate-change-and-low-carbon-economy/climate-change> la data de 10 aprilie 2023.

- Acțiuni pentru îndreptate spre o economie mai circulară și mai eficientă din punct de vedere al resurselor.

Potențial de finanțare a măsurilor de management al riscului la inundații

În perioada de finanțare 2014-2021, România a primit 20 de milioane de euro din schemele de subvenții SEE și Norvegia în vederea sprijinirii un program care vizează îmbunătățirea stării de mediu a ecosistemelor și reducerea efectelor poluării și a altor activități umane.

În prezent nu există o alocare bugetară pentru acest program de finanțare.

Măsuri de management al riscului la inundații care ar putea fi sprijinite

Acordul de program de mediu existent care a fost semnat în luna octombrie 2019 va sprijini o serie de măsuri care vor spori cunoștințele și responsabilitatea cu privire la evaluarea ecosistemelor și, de asemenea, vor facilita implementarea proiectelor de restaurare care îmbunătățesc mediul natural și oferă alte beneficii (cum ar fi atenuarea impactului inundațiilor). Astfel, orice măsură care reduce riscul de inundații va include o formă de management al riscului la inundații natural care să sprijine și biodiversitatea pentru a fi eligibilă pentru finanțare în cadrul programului.

În prezent nu există o alocare bugetară pentru acest program de finanțare.

➤ **Alte potențiale mecanisme financiare**

- PNRR – Planul Național de Redresare și Reziliență
- Programul de Cooperare Teritorială 2021-2027
- Programul pentru Regiunea Dunării (2021-2027)
- Facilitatea „Conectarea Europei”
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD – Fondul European de Dezvoltare Regională - FEDR), care sprijină implementarea politicilor de coeziune la nivelul UE;
- Pactul Verde European;

➤ **Fonduri naționale**

Finanțarea măsurilor de management al riscului la inundații la nivel național este asigurată în principal prin fondurile diverselor ministere implicate în managementul riscului la inundații.

Pentru a îmbunătăți managementul riscului la inundații la nivel local și pentru a spori eficacitatea acestuia, trebuie creată o autoritate locală care să gestioneze inundațiile în vederea implementării Strategiei locale pentru managementul riscului de inundații.

Pentru a îmbunătăți managementul riscului la inundații la nivel local și a-l face efectiv, se propune elaborarea de către autoritățile locale cu responsabilități în domeniul managementului riscului la inundații a unei strategii locale de management al riscului la inundații (în special din punct de vedere al inundațiilor pluviale). Aceste strategii locale de

management a riscului la inundații⁴⁷ urmează să fie integrate în Planurile de Management al Riscului la Inundații (PMRI), respectând viziunea strategică la nivel de bazin trasată de acestea.

Adaptarea construcțiilor din zonele inundabile (măsurile M23 și M34) poate fi realizată prin identificarea mecanismelor legale/de finanțare și prin elaborarea de Ghiduri care oferă informații cu privire la modul în care indivizii și comunitățile își pot adapta casele pentru a reduce riscul de inundații și ce măsuri pot lua din punct de vedere constructiv (reglementări de proiectare). O schemă de subvenții s-a dovedit a fi un element catalizator util pentru intensificarea gradului de absorbție a măsurilor de reziliență în alte jurisdicții / țări și reprezintă o activitate utilă de sensibilizare care ar putea fi utilizată în România.

Se estimează că întreținerea continuă a structurilor și albiilor să fie finanțată la nivel național, în conformitate cu cerințele legale pentru a menține activele în stare bună de funcționare. Reabilitarea și repararea majoră a infrastructurii de apărare împotriva inundațiilor pentru care se solicită contribuții de finanțare UE trebuie să demonstreze beneficiul activului / infrastructurii în cauză. Este important să se demonstreze că finanțarea reabilitării este rentabilă și reprezintă abordarea corectă a gestionării riscului de inundații.

Bugetul General Consolidat al Statului (inclusiv capitolele dedicate din cadrul bugetelor ministerelor responsabile sau competente – precum MMAP, MDLPA, MTI, MADR, altele).

---

⁴⁷ Se recomandă analiza oportunității de introducere în legislație a conceptului de "strategii locale de management a riscului la inundații" (orientate pe pluvial). Astfel, în acord cu prevederile Strategiei de Management al Riscului la Inundații, autoritățile locale sunt responsabile pentru asigurarea scurgerii apelor provenite din precipitații de pe micile cursuri de apă sau canale, șanturi, de pe raza lor de acțiune administrativă și întreținerea și îmbunătățirea capacităților de transport ale albiilor micilor cursuri de apă ce traversează localitățile din jurisdicția lor.

XII. Implicațiile asupra cadrului juridic

Strategia Națională de Management al Riscului la Inundații (SNMRI) pe termen mediu și lung completează alte strategii și programe guvernamentale. Printre cele mai relevante strategii, se menționează Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013–2020–2030 (2008), Strategia de dezvoltare teritorială a României (SDTR) (2014), Strategia forestieră națională 2018–2027 (2017) (în curs de actualizare), Strategia Națională pentru Reducerea Riscului la Dezastre 2023-2035 (SNRRD) (2020), Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru conservarea biodiversității 2014–2020 (actualizate), Strategia Națională privind Adaptarea la Schimbările Climatice pentru perioada 2023-2030 cu perspectiva anului 2050 (SNASC) (în curs de aprobare).

Pentru implementarea cu succes a Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung (versiune revizuită) și a Planului de Acțiune asociat, sunt necesare modificări legislative, care să asigure eficiența aplicării acestora.

Un exemplu în acest sens este reprezentat de necesitatea revizuirii unor acte normative de organizare și funcționare ale autorităților publice implicate în managementul riscului la inundații. Având în vedere numărul mare de instituții cu responsabilități în managementul riscului la inundații, se va avea în vedere armonizarea acestora cu prevederile proiectului revizuit al Strategiei Naționale de Management al Riscului la Inundații pe termen mediu și lung și în concordanță cu planul de implementare aferent (v. anexa care conține planul de acțiune - defalcat pe acțiuni, instituții responsabile, perioade de implementare, rezultate așteptate și indicatori de monitorizare și etapele evaluării).